Getting an idea should be like sitting down on a pin; it should make you jump up and do something

—E. L Simpson.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903. Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 18—Vol. LVII. Friday, 8th May, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

Mboya Tells America: Don't Compromise

Warns Against Runaway Nationalism And Communism

By SIDNEY FIELDS

TOM MBOYA is only 28 and may emerge as THE leader around whom seething Africa will gather in the mounting struggle for an identity of its own. This is how the "New York Mirror" of April 19, opens the report of an interview it had with him.

His parents were Catholic converts, and both were illiterate. For 15 years his father worked for less than 3 dollars a month on the sisal plantation in Kenya, where Tom and his five younger brothers and sisters were born. As an overseer for 10 years his father earned 7 dollars a month. But he squeezed enough from his meager money to send his children to school. Tom helped later, by working in the school kitchen during holidays.

When he was in a Catholic boarding school he returned home early three months, and sometimes made the three day journey by train.

"And sometimes I walked," he said. "Seventy-two miles a day, from dawn to nightfall, without food."

He's here for a five-week visit under the banner of the American Committee on Africa. We met in his hotel suite. He's of average height, round-faced, soft-voiced, but firm in speech and action. There's pride in his penetrating eyes, and fire too. And there's bitterness.

He came here to launch a freedom fund for Africa and explain to America the significance of Africa's struggle for freedom.

"Freedom from colonial rule and domination of European settlers," he said. "There are 212,000,000 Africans and 12,000,000 European settlers, and the entire lives of my people are controlled by a government and policies designed to give the European settlers a position of privilege.

The result is a fierce and determined segregation in schools, hospitals, jobs; denial of the vote to most Africans, and in Central Africa and Kenya the exclusive reservation of the best land for Europeans only.

"I have to live in an African 'location,' which means a bad area and nothing more than four walls and a roof," Tom said. "I was

(Continued on page 178)

Uganda Boycott Splits Africans

ACCORDING to the Correspondent of the "Manchester Guardian" the atmosphere is still tense in the African areas round Kampala, although no further incidents have been reported following the dispersal of an unruly mob by police riot squads recently.

This incident occurred when a crowd surrounded buses in Kampala bus station and forced waiting passengers to leave, after the leaders of the Uganda National Movement had called for a boycott on bus travel as an extension of its present trade boycott campaign. The growing intimidation and violence resulting from the boycott led the Protectorate Govern-

(Continued on page 178)

Israel Complains Against Boycott

DIPLOMATIC sources reported that Israel has complained over being the only U.N. member not invited to an African group reception at the Waldorf-Astoria says a report in the "Washington Post."

A specific complaint, they said, has been made by Israel to four of the host nations—Ethiopia, Ghana, Guinea and Liberia. Israel has especially close trade, technical and other relations with Ghana.

Diplomatic sources said the Israelis believe they were slighted because Arab-North African members of the nine—Morocco, Sudan, Tunisia and the United Arab Republic—threatened to boycott the party if Israel was invited.

One source said this was so. But a delegate in the group insisted "nobody threatened to do anything," and that there was general agreement to leave Israel off the invitation list.

All the other 82 U.N. member countries were invited. The reception is being given by the African group to celebrate Africa Freedom Day.

One source said several invited celebrities had decline to attend because of Israel's exclusion.

Mayor Robert F. Wagner of New York said he was not going. He added: "There should be no reception that bars Israel."

Gov. Nelson A. Rockefeller of New York, Gov. Abraham Ribicoff of Connecticut and Gov. G. Mennen Williams of Michigan, or their spokesmen, confirmed that they were not attending. But all pleaded other engagements.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

OPINION

FRIDAY. 8TH MAY 1959

Boycott Of Israel Unfortunate

AT the New York reception given by members of the Africa bloc in the United Nations recently, Israel was not invited. This was a pointed rebuff to a people who have not done Africa any harm and is likely to bring about serious questionings on the uses to which the Africa Bloc will allow itself to be used.

The countries which are members of the Africa Bloc will not do the continent much good and will not inspire much confidence in their intentions if, from the very beginning, they will allow themselves to be the stooges of Arab Nationalism.

The Arab countries belong to Africa but they have no right whatsoever to use those who live with them there to advance their narrowly sectional interests. Negro countries like Ghana and others have no right to act as though Israel were an enemy of the African people simply because some Arab countries happen to be in Africa.

What is singularly disturbing in this episode is that Ghana did not raise her voice powerfully enough against an insult to a great people who were being punished simply because they assert their right to a place under the sun. Israel is a tiny state beside the vast Arab world. How she can be a threat to the Arabs can never be explained convincingly to any impartial African.

Swami Nischalananda Takes The Initiative

ELSEWHERE in this issue we publish the report of an event in which the head of the Ramakrishna Movement in South Africa distributed food and clothes to poor Africans at Inanda. This was part of a vast plan to create bridges of accord between the Indians and the Africans in the first place. The other part of the scheme is to ask the more privileged in this country to sacrifice at least one meal per week and contribute that to a fund established to aid the needy.

This is a move which we should very much like to to commend and in doing that should repeat the appeal we have made in these columns that one of the greatest needs of the moment is to establish contact between the Indian and the African on the personal plane. Speaking at the above function, an African ladies' leader, Mrs. Mildred Malie, added that what is needed is not so much charity as help designed to assist the African in his endeavours to do things for himself. This is of the greatest importance. The African is going through the process of rebirth. In doing that he is rightly eager to assert his dignity. Of importance, then, is not so much the charity he might receive at the hands of people of goodwill as concrete assistance to enable him to turn his own dreams to reality.

Swami Nischalananda is fully alive to the importance of giving this type of assistance. The Ramakrishna Movement, which he leads, has taken the first steps in establishing practical goodwill between the two most important non-White peoples of the land. We should like to see this spirit extended to other planes of life for these sections. It would be a very fine thing if women on both sides of the racial line met as often as possible and if speakers from either side addressed groups on the other side on things that affect women as mothers.

In the final reckoning it is only when people rega[rd] each other as human beings that they can appreciate ea[ch] other and stop thinking in terms of groups. And only when group thinking has been abandoned shall we be anywhere near peace in this country.

No Fear Of Dictato In Nigeria

By THOMAS P. BRADY
Special to "The New York Times"

LAGOS, Nigeria.

THERE is little risk, political observers here believe, that Nigeria will follow the path Ghana has taken towards a one-party state. Nigerians love politics too well, for one thing. For another, the three parties, originally sectional and ethnic but now growing into national movements, all have sufficient strength to check each other.

And they represent what to Western minds is a logical range of ideology, spreading from the Right (the Northern People's Congress) through the Center (the Action Group) to the Left (the National Council of Nigeria and the Cameroons).

Finally, the Constitution with which Nigeria will begin independence in October, 1960, is federal and its clauses, guaranteeing political and personal liberty and regional autonomy, can be amended only by federal and regional agreement with two-third majorities

Authoritarianism Shunned

The lesson of what its apologists call "guided democracy" in Ghana is clear to most Nigerian politicians with whom this correspondent talked as well as to their retiring colonial rulers, and there is little sympathy here for the authoritarian ideas of Prime Minister Kwame Nkrumah of Ghana. There is perhaps more risk, according to some British observers, that the Nigerian federation will become unwieldy and fall apart than that it will turn monolithic

Campaigning is already in full swing for elections scheduled for next December to choose the 320-member Federal Parliament that will rule this country as it achieves independence.

Particularly in the Northern Region, the three parties are maneuvering and exchanging clouds of verbal darts. The North is by far the largest of the three Nigerian regions, with than half the territory more than half the 34,000,000 people.

The smaller Eastern and Western Regions have been self erning for more than two years. The North, dominated by the Islamic feudalism of the Fulani emirss under the system of indirect rule, internal self government only last month,

174 Seats Are At

In the new Parliament the North will have 170 seats of 320, and it is this representation that is at stake the campaign

Dr. Nnamdi Azikiwe's Council of Nigeria and Cameroons, based among the peoples of the Eastern has entered into an uneasy standing with leaders of Northern People's C form a coalition against Obafemi Awolowo's A Group after the elections.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

The Ramakrishna Centre Launches Miss A Meal Campaign To Help Needy African Families

(CONTRIBUTED)

OVER a hundred members of the Ramakrishna Centre had pledged at an evening service to miss a meal a week in response to an appeal launched by Swamiji. So touched was a European lady when she heard of the scheme that she gave up her Sunday sweets and sends in her regular contribution. One business man has pledged ten shillings per month. Children even have joined the campaign and have sent in their pocket money kept for sweets. This scheme started by the Centre to bring relief and succour to poor Africans won enthusiastic support within a week of its launching. The Centre is circularising all its branches throughout the country to give support to the scheme and besides a nation-wide appeal is to be made for public support.

This is the first such move in the country and adds to the outstanding work of the Ramakrishna Centre. The Centre has done much in the course of the last few years to bring about racial harmony and goodwill. The Swamiji makes a fervent appeal especially to the Indian community for their unflinching support and expresses disappointment at the lack of feeling and sympathy by the Indians towards the plight of their fellow Africans: "It is high time," the Swamiji said, "that the Indians demonstrated their sympaty and goodwill otherwise it would be disastrous in the field of Indo-African relationships." He asks the Indian business community to give this matter a serious thought.

Start

A start has already been made by the Centre and an African family is already being maintained and food and clothing is being made available to the Africans in the Inanda area. It is the wish of the Swamiji that this scheme becomes national in character and it is the express desire of the centre to give aid on a non-racial basis so that destitute families of all sections of the community may be given assistance. But the immediate assistance would be given to the Africans as they are the community that are hard hit by poverty, hunger and disease.

The Swamiji feels that this scheme should receive ready support from the Hindu community as most of them fast on a Monday or Friday on religious grounds and the sum diverted towards this fund would serve a twofold purpose and besides his fast becomes deeply significant and would add to his spiritual upliftment.

Suffering

The idea behind this miss a meal a week according to the Swamiji is to cultivate a spirit of self-denial so that the individual sincerely feels and thereby cultivates a genuine interest to associate and share the sufferings of his fellowmen. After all the sacrifice is not much when it means just giving up one meal a week, considering the thousands that go hungry everyday and barely have a meal. If sufficient funds are available it is the desire of the Centre to support the Cato Manor Appeal.

Those desirous to join the miss a meal a week campaign are asked to send in their names and contributions. All contributions to be marked "Miss a meal campaign—African Relief Fund," and addressed to "The Ramakrishna Centre of South Africa, 535 Umgeni Road, Durban.

Indian Youth Congress Wants Mixed Organisation

THE 14th annual conference of the Transvaal Indian Youth Congress in Johannesburg on Sunday instructed their Executive to consider whether a single multi-racial congress body would be preferable to the present system under which Africans, Indians, Coloureds and Europeans had their own separate organisations.

The Executive was also asked to call a meeting of Congress youth organisations as soon as possible to discuss the matter.

Members heard Dr. E. R. Roux, a senior lecturer at the University of the Witwatersrand, who was the guest speaker, say: "The forces—economic, political and social—developing in the world, and more particularly from our point of view in Africa and even in South Africa, are so powerful that ideological legislation and doctrinal education must fail."

A resolution of the conference expressed "grave concern at the deep inroads made into our lives and liberties by the Government."

The resolution added: "Realising the importance of the economic power of the people, conference calls upon Indian Youth to use this power as a weapon to crush our enemies"

The conference noted "with gratitude" the decision of the independent African states to boycott South African products and condemned the forthcoming West Indies cricket tour of South Africa

Mr. H. Pillay, a student of the University of Witwatersrand, was elected chairman of the Congress.

Security Branch detectives were present outside the hall throughout the day.—Sapa.

New Campaign Possible

(From Our Own Correspondent)

JUNE 26th, which is claimed as the day of National Protest by the Congresses, will probably see the launching of a fresh campaign against apartheid laws. It is learnt that plan are already being made for the organisation of mammoth protest meetings throughout the country, culminating possibly in defiance of certain laws by volunteers. Imprisonment may be courted on lines similar to that of June 26th, 1952, with the possible exception that instead of being a mass defiance campaign, selected leaders may this time offer themselves for arrest.

June 26th is anniversary date of several Congress campaigns. South Africa's second passive resistance movement, against the Asiatic Land Tenure Act, was launched by the Natal Indian Congress in 1946. Subsequently one-day strikes and boycott of schools were called by both the S.A.I.C. and the A.N.C. Then, it was on the same date in 1952 that the Defiance Campaign was launched. Since the treason arrests however, the various Congresses have been relatively quiet except for the holding of meetings. This was to have been expected and was desirable in that the main resources of Congress supporters as well as that of a large number of non-Congressmen have been directed at aiding the Treason Defence Fund. The notable exception to this quietitude was the purported attempt to influence the 1958 general elections against the Nationalist by the organisation of the 'stay-at-home' campaign. This however proved a failure, and seriously undermined Congress prestige in South Africa and elsewhere.

Aim To Recover Prestige

It is anticipated that this year, an attempt will be made to recover this lost prestige. It is also understood that certain Congress tacticians are seriously worried over the impact made on Africans especially by the emergence as a political entity of the Pan-Africanist Congress. Unless something bold—and dramatic—is done now, the reasoning goes, the Pan-Africanists, aided as they are by Accra slogans, may be responsible for large-scale defections from the A.N.C.

Furthermore, it is believed that the view is also held that by being inactive as a result of concentration of effort upon the treason trial, the Congresses may be playing right into the hands of the Government. By virtue of the fact that the trial may be an extraordinarily lengthy one, lasting possibly another year or more, inaction may result, the argument runs, in the Congresses becoming voluntarily paralysed. It may suit the Government's purpose to maintain that paralysis without being put into the additionally awkward position of taking further repressive steps against Congress leaders.

It is not known exactly what form the Congress campaign will take nor of the specific issues that will be involved, but according to reliable sources, plans are at present being discussed at the highest levels

Kashmir Princess

The complete story, in a beautifully bound volume with illustrations of the "Kashmir Princess" is now available at our office. Price 25/-. We have only a limited number, so send for your copy without delay to:

"Indian Opinion,"
P. Bag, Durban,
Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Algeria Sets Awkward Problem For Krushchev

THE April issue of "The Economist" published the following comments on Algeria:—

This week was an "Alegerian Week" in both the Soviet Union and China. Meetings and demonstrations—evidently with official backing—have expressed Russian and Chinese friendship for the Algerian people "fighting against imperialism," and motions have been passed calling on the French to end war. The Soviet Union has not yet recognised the Algerian "government-in exile"—although Peking—but this week's ceremonies were a warning to the French that, in certain circumstances, it might.

The Algerian insurrection has set awkward problems for the Soviet government, complicated still further by its own doubts about the best way to handle France's new ruler. When General de Gaulle returned to power Russia remained for a time ambiguously non-committal. Then Mr. Krushchev himself attacked the general in a 'Pravda' interview on the eve of the French referendum last September. Since then the Russian press has again been relatively restrained One reason for Soviet caution was certainly the hope, however slender, that General de Gaulle might revisit Moscow and, in the process, shake the Atlantic alliance. In the war documents they are now publishing, the Russians have just released the text of Stalin's conversations with General de Gaulle in Moscow in 1944 The French communist press gives prominence to passages in which the General argued that Germany was, and would remain, the only threat to both countries Mr. Khrushchev is plainly displeased at General de Gaulle's part in forming the new Paris Bonn axis, but he is unlikely to risk an open breach with France as long as the summit looms in sight Recognition of the Algerian rebel leaders as a government would deprive him of chances of manoeuvre which he may yet find useful.

The Chinese, untrammelled by diplomatic ties with Paris, are at present entertaining an Algerian military mission. An Algerian delegation got fine words but little else in Peking in December, yet some of the Algerian leaders still see in massive Chinese aid the best way to infuse new life into the rebellion. The same men would favour moving their Cairo headquarters to Baghdad. General Qasim has been a good friend to the Algerian cause, and Iraqi promises of financial aid are thought to have influenced the Algerians' decision to set up their "government-in-exile" last year, when President Nasser was advising caution. Whether General Qasim would ever go as far—as has been suggested—as to nationalise French shares in the Iraq Petroleum Company to provide funds for the Algerian rebels seems more than doubtful.

As it happens, the Algerian "Prime Minister," M. Ferhat Abbas, is visiting India, after talks with President Nasser, The advice open to him in Cairo and Delhi these days is hardly likely to favour close relations with the Russians and Chinese.

Sierra Leone Moves Towards Independence

By A. T. STEELE In The "Herald Tribune"

FREETOWN, Sierra Leone.

EVERYBODY here—Africans and Britons alike—seems agreed that independence for Sierra Leone is a certainty. It is only a question of how soon opposition factions in the legislature are clamouring for independence next year. But the majority party prefers to make haste slowly. It would be content to wait two or three years.

This lackadaisical tropical land —about as big and as hilly as Ireland and just as green—is part colony and part protectorate. In the colony, which includes Freetown and its environs, live most of the Creoles—descendants of freed slaves unloaded here from British ships as long ago as 1787. In the protectorate, which makes up the rest of the country, the population is composed predominantly of tribal Africans of indigenous origin.

The Creoles had a long head start over the native peoples in education and polical experiencee, but the up country folk had an overwhelming numerical advantage. These differences have caused much mutual distrust and friction over the years, and for a long time talk of a united government seemed an idle dream.

Yet today the Creoles and the tribal Africans are jointly represented in the Governor's All-African Executive Council (Cabinet) and in the all African House of Representatives The Prime Minister, Sir Milton Margai, is a Negro from one of the up-country tribes British authority is represented by the Governor, Sir Maurice Dorman, who has the right of veto in vital matters but almost never uses it.

Margai, a member of the Mende tribe, is a tall, homespun product of missionary education. He was the first African in the protectorate to qualify as a doctor, but politics called

Democratic Views

A man of democratic views, he is disturbed by the authoritarian trend in the newly independent African countries. "If you ask for freedom and are afraid to speak out when you get it, you have not gained much, have you?" he asks.

Margai, sixty-three, probably will become the first chief executive of the new nation when it achieves independence within the British Commonwealth. His People's party is indefinite about a date for freedom, but the pressure from the opposition may force a race and bring it in 1961. Margai favours a loose association of African countries and is opposed to a close union. Not all of his followers agree with his moderate line.

Some of them bolted the People's party recently to form a new opposition party, the People's National Party, which is dedicated to quicker independence, quicker Africanization of the civil service and eventually a close federation between Sierra Leone and its neighbours in West Africa, Guinea and Liberia.

The party sent a delegation to Guinea to meet Sekou Toure, President of that country. Asked his impression of the Guinean leader, Maigore Kallon, a member of the delegation, rolled his eyes upward and said: "Sekou Toure is the greatest African alive."

Kallon's party and another opposition group, the United Progressive party, have together only thirteen Parliamentary seats as against the majority party's thirty-six.

Bandaranaike Wants To Learn From [illegible]

COLOMBO.

PRIME MINISTER S. W. D. BANDARANAIKE [illegible] that the British system of government was dictatorship [illegible] the guise of democracy.

He proposed to political [illegible] that it should be replaced [illegible] Ceylon with an executive [illegible] mittee system of government.

The British system of [illegible] ment here has been in force [illegible] 1947, when Ceylon became [illegible] independent member of [illegible] British Commonwealth.

The Prime Minister [illegible] the British cabinet system [illegible] cause, he said, it made a [illegible] ship of the party that [illegible] a majority at elections, and [illegible] nied the opposition any [illegible] voice in the conduct of affairs.

He contended the system [illegible] the Cabinet a dictatorship [illegible] the government and that [illegible] was within the Cabinet a [illegible] tatorship of a small inner [illegible]

Pre-1947 System

In a memorandum to [illegible] leaders, Mr. Bandaranaike commended the introduction [illegible] the pre-1947 system. Before [illegible] year, when Ceylon was a [illegible] colony, it had a state council made up of the members elected by popular vote The council was divided into executive committees, each headed by a minister.

The Prime Minister suggested that a modified version of the old system would give every member of Parliament a share in government. Every [illegible] would belong to one committee or another and would eliminate frustration [illegible] bers of the Opposition [illegible] experience, be held.

Mr. Banderanaike said the British two-party system was not suited to countries where [illegible] tical parties were divided [illegible] and religion as well as [illegible] and economic considerations. [illegible] cited Burma and Indonesia [illegible] examples of countries where [illegible] weekening of the party [illegible] had led to the establishment [illegible] what he called some form [illegible] military dictatorship.

You can command £2000 a [illegible] with specialised training! The [illegible] of Accountancy, backed by 50 successful educational service, your career in Accountancy, Secretaryship, Building Societies, [illegible] cipal Service and Banking. Write for the free book "The Direct to Success", to The [illegible] countancy, P.O. Box 4593 (Z) [illegible] nesburg; and at 8th Floor, [illegible] House, 12 Field Street, 1865, Durban. Phone

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Distinguished Women's Leader Speaks Of Unusual Indian Goodwill

(From Our Correspondent)

"ON behalf of the Inanda community, I want to express warm thanks for the distribution of clothes and food among the needy Africans by Swami Nischalananda. The act is a demonstration of Indian goodwill. Some of us had grown to believe that this goodwill is extremely uncommon from the Indian side," said Mrs. A. Dube, wife of Dr. J. L. Dube, founder of Ohlange, at a ceremony last Sunday at the home of Mr. and Mrs. Jordan K. Ngubane.

Mrs. Dube was moving a vote of thanks to Swami Nischalananda, head of the Ramakrishna movement in South Africa, who had collected clothes and food in Natal and the Transvaal and had arranged to have these given out to the poor in the Inanda district.

About a hundred and twenty people, mainly children and including a student choir from Ohlange College, attended the ceremony. Mr. Ngubane presided. In his opening remarks he paid tribute to the unique way in which the Ramakrishna movement was interpreting Hinduism in South Africa. Many Africans—not all of them Christians—believed that Hinduism was one more foreign faith which bound together the non-Africans of particular descent for purposes of enabling them to gang-up successfully against the Africans. Until recent years he had never imagined that Hinduism had conceptions about the nature of Man and the purpose of his life on earth which were as noble as the finest evaluations of the human personality in the Christian teaching. His contact with people like Swami Nischalananda had enabled him to see the truth in different light.

Hinduism

"Africa is going through a period of turmoil and uncertainty about the future. This is particularly true of South Africa. This places on all of us the responsibility to build strong bridges of accord between the African and the Indian; the African and the European and between every racial group we need mutual understanding," he said. "The distribution of food and clothes is now no more than a token demonstration; but behind it lies that feeling for the sufferings of one's fellowmen; that compassion which the greatest spiritual leaders of the world have described as one of the noblest virtues."

Welcoming Swami Nischalananda and his team on behalf of the Inanda Women's Zenzele branch—a self-help organisation run on a Christian basis to bring conditions among the African people—Mrs. Mildred Malie said she wanted to make it clear that the African women in particular were very much alive to the problems that confronted them.

"The impression has gone out that what we need is charity," she said. "This has its own useful purpose. But what we lay the greatest stress upon in the Zenzele Movement, which organised the meeting we have this morning in co-operation with Mrs. Ngubane, is that the women should do things for themselves. It is here where we need the greatest help. We need assistance to enable us to extend our activities in this direction. I have been encouraged by Swami's offer of help in carrying out our self-help schemes."

Toured America

Mrs. Malie is a member of the national committee of the Young Women's Christian Association and has already been on a tour of America, to study self-help methods among Christian communities in that country.

In his reply, Swami Nischalananda said that the movement he represented preached that service to Man was service to God.

"Man, according to the teachings of my Master, is not an Asian or a European or an African. We recognise no such distinctions. We all belong to the human family. We are not bothered even by the faith of those we serve. We believe that deeds speak louder than words. I am privileged to be able to do something for my brothers and sisters who need help and shall do all I can to see that good comes of the beginnings we have made," he concluded.

Mrs. A Dube, a senior member of the Zenzele Movement, spoke on behalf the Zenzele Movement, spoke on behalf of the Inanda branch. She said that there was a long tradition of race conciliation in the African community. This accounted for the fact that the relations between the African and the Indian were such that friendships could still be built across the racial line. Her own faith in this regard has been reinforced during the riots when Pandit Nehru advised the local Indians to make their peace with the African and stand by him in the fight against injustice

Children

"I am particularly moved, Swami Nischalananda, by the amount of attention you have given in your plans here to the children. The children are the people who will live in the future; they will give form to that future and if we fill their hearts with goodwill towards their fellowmen, we are building on solid foundations. The distribution of clothes and food is concrete proof of goodwill. On behalf of the Inanda community I want to express warm thanks for it. The act is a demonstration of Indian goodwill. Some of us had grown to believe that this goodwill is extremely uncommon from the Indian side."

A European member of the Ramakrishna Centre in Durban said he was an Afrikaner and had grown up a Christian. He had left the faith of his fathers because he realised that in the Church people concentrated too much on preaching and saying good things. The Hindu faith as interpreted by Ramakrishna laid stress on action. Hinduism had given him what he yearned for, the opportunity to express his love for his neighbour in action.

Swami Nischalananda's team included an African from Basutoland who had joined the Ramakrishna Centre. Quite a number of distinguished leaders of African thought at Inanda were present. These included Mrs. O. Gumede, the wife of Dr. I. B. Gumede; Dr. and Mrs M. V. Gumede of Verulam; Miss Makapela, chairman of the Inanda Women's Zenzele branch; Mrs. B. Dube, its secretary and other members of the committee. The Ohlange College choir under Mr. Mdlozini provided the music.

Mrs. Ngubane laid her house at the disposal of the women's organisation and, aided by the women's branch, provided the visitors with tea.

Cable & Tel. Add. HARGVAN. Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "
Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Phone 835-6786 P. O. Box 1549.

MASTER BROS.
(PTY) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Pandit Pant Progressing

PANDIT PANT, India's Home Minister, who had recently suffered a mild heart attack is making rapid recovery at the Wellingdon Nursing Home, New Delhi according to the latest medical bulletin.

Six physicians, including two heart specialists, are attending on him.

Vice-President Launches Ship From A Distance Of 1,300 Miles

India's Vice-President, Dr. Radhakrishnan on Wednesday launched from Delhi the 3,000 ton "Jayalakshmi" at far away Vishakhapatnans by pressing a button in the main assembly hall of the Vigyan Bhavan in New Delhi.

As the Vice-President pressed the button the new ship, 27th to be launched by the Hindustan Shipyard slid down the slipway amidst cries of "Jais" and the hooting of ships lined up near the site of the launching. The ceremony was broadcast by All India Radio.

The select gathering at Vigyan Bhavan were able to share the excitement of the launching far away by means of a radio set. The Vice-President's speech was broadcast simultaneously at Vishakhapatnam to a large gathering.

Reactionary Elements In India—Panchen Lama

The Panchen Lama charged that the Tibetan rebels had poisoned the Dalai Lama's father some years ago and expressed the pious hope that his holy colleague would free himself and return "to the embrace of his motherland."

Addressing the National People's Congress in Peking, the Panchen Lama also said that "reactionaries in India, walking in the footsteps of British Imperialists, have always carried out various forms of sabotage which are undoubtedly favourable to imperialism and unfavourable to the friendship between China and India."

India Not To Depart From Civilised Practice

The Union Defence Minister, Mr. Krishna Menon, said in the Lok Sabha recently that India will not depart from "civilised International practice" in dealing with deliberate violation of India air space by Pakistani Military aircraft.

He stated that for the present it was proposed to rely on warnings, diplomatic pressure and protests.

Any departure from International practice in this regard because of persistent misbehaviour by Pakistan would have to be based on most careful examination of the economic and political consequences involved.

India Should Demand Freedom For Tibet

Mr. Jayaprakash Narayan, Sarvodaya leader, said in Bombay recently that India should demand with one voice that Tibet should be an independent nation.

India should take the lead in creating a strong public opinion in favour of an independent Tibet. Free Tibet could, however, maintain friendly relations with China.

Millionaire Arres

Mr. Nihalchand, a milli of Raipur in Madhya Pra was arrested recently on charge of disfiguring the a minor boy with nitric punishment for suspected

The 13-year-old boy, a tive of Mr. Nihalchand, stated to have been beaten after some valuables were missing in the house. The was then bound hand and and his face smeared with a acid.

According to the police tempts were made to h the crime.

Jute Exports Resu

After a lapse of ten India has resumed ex raw jute, according to I gram, a publication of the bassy of India in Wash The first consignment of jute under the new prog went to Britain early in

The production of raw inclucing mesta, has been steadily. Output for 19 expected to exceed 7. bales compared with 5.5 in 1958. The India jute ind has 6,500,000 bales of raw annually.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHOY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY

CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 364

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

New Type Of Apartheid Mosaka Would Accept

A VISION of South Africa divided into two equal racial parts —Black east of the 25th parallel and White to the west—was described by an African National Executive Council Member of the South African Institute of Race Relations, Mr. Paul Mosaka, at a special meeting of the Institute in Johannesburg last week.

Such a division would be slightly to the west of Port Elizabeth, placing that port in the Black section, and to the east of Kimberley, said Mr. Mosaka.

Mr. Mosaka, who is a wealthy businessman, described the Bantu Self-Government Bill as a "political fraud" and said it was on a "fair division of land that the Bill fails lamentably."

His 25th parallel vision was the only fair way of applying apartheid—a concept not unfair in itself, he said.

Political Rights

"This idea is practicable and since political rights cannot be withheld from the Blacks forever the fairest end is partition."

Mr. Mosak's speech was frequently interrupted by bursts of laughter from the large and overwhelmingly White audience.

Dr. Bernard Friedman, former United Party Member of Parliament for Hillbrow, who was expelled over the Coloured Vote issue, strongly attacked the Bantu Self-Government Bill—referring to it as a "new vision which is only a refurbished version of an old delusion." Government concern for Bantu welfare was spurious.

"It is like the kiss which makes an act of betrayal seem like an act of love," he said.

Dr. Friedman pointed out that while Native representatives we inadequate "they are still an existing right and must be protected."

Under the new Bill the growing class of educated Blacks would have no say in Bantu Affairs.—Sapa.

King Kong For Durban

(From Our Own Correspondent)

"KING KONG" the musical which has taken South Africa by storm, is to run for two weeks at the Durban City Hall commencing Monday, 11th May. The story of the play, which was written by lawyer Harry Bloom, the author of the best-seller novel "Episode", is based on the life of an African boxing champion of the same name as the title. After being convicted of murder, the boxer, whose real name was Ezekiel Dlamini, committed suicide by jumping into a dam.

Bloom took this pathetic, sometimes bizarre story, and made a play of it. Rand composer Todd Matshikiza wrote the music, and Pat Williams wrote the lyrics. The result was a jazz opera, directed by actor Leon Gluckman, which has had critics in a rave ever since it was first presented.

Bookings Brisk

Presentations are in the hands of an organising committee of which Mrs. Betty Sacks, former proprietress and first editor of the now-banned Cape Town weekly "The Guardian", is chairman. Bookings have been very brisk, and it is anticipated that the City Hall will be for most of the nights.

While the organising committee is all-White and the cast all-African, the 'back-room boys' are racially pretty well mixed, and "King Kong" is an inter-racial effort. In Johannesburg, the show was played to segregated audiences, the University Great Hall imposing such segregation. In Capetown there was no segregation. In Durban however, while it is learnt that the Organising Committee insisted that there must be non-segregation, the City Hall booking authorities have taken care not to mix white and non-white patrons.

Bookings have been made in either white or black blocks. Supporters of the Organising Committee state that this is a behind-the-back move by City Hall indirectly to enforce apartheid.

Mrs. Radhi Singh, who is assisting with the organisation of the Durban shows, told me that anyone interested in seeing "King Kong" should insist in being allocated seats wherever he wished and that the booking clerk should not be allowed to away with practices disapproved of by the organisers. One method of defeating the apartheid attempts in this connection, it has been suggested, is for non-whites to get the Whites to buy their tickets and vice versa. The audience can thus be speckled rather than boxed.

Help For Africa Welcome, But No Infiltration . . . Mboya

LOS ANGELES, (California), Sunday.

MR. TOM MBOYA, the first African elected to the Kenya Legislative Council, warned the United States against "compromising her democratic principles" to avoid offending allies who are colonial powers in Africa.

He spoke in an address before the 13th annual conference of the World Affairs Council of California:

"Africans will judge other countries on the basis of their policies on African matters" he went on. "Colonial powers must leave very soon. Their days are numbered."

Africans in their struggle for independence, he said, "will negotiate as long as we can. We will use any means we find necessary. The responsibility for what will happen is out of our hands."

Mr. Tom Mboya said that white settlers now in Africa were welcome to stay "but only on the basis of complete equality with no special privileges."

To the argument that Africans were not ready for their independence, he replied, "we need not justify or explain our determination for self-government. This is our right. By what moral or political right does anyone say to us that he and he alone will tell us when we are ready for self-government?

He said Africans in international affairs would follow a policy of positive neutrality with no alignment between East and West.

"We are struggling to give our people the basic human needs and that is a task enough. We do not want to find ourselves because of weakness becoming pawns in the power struggle between East and West."

Mr. Mboya said African nationalists would not refuse help from Communist countries, but would resist any attempt at political infiltration. Any offers made on the basis of "certain political strings or on the basis of seeking to infiltrate," he said, "will be resisted. We will not exchange one colonial master for another."

Latest Gramophone Records Arrived

Mother India	6 Records	49/6
Pyasa	5 "	41/3
Dekh Kabira Roya	4 "	33/-
Abhiman	3 "	24/9
Janam Janam Ki-Fere	5 "	41/3
Johny Walker	3 "	24/9
Ayodyapati	5 "	41/3

INDIA PRESS RECORDS

Tulsidas	5 Records	50/-
Pehli Jhalak	6 "	60/-
Halaku	4 "	40/-
Bahaar	2 "	20/-
Sarwan Kumar (Drama)	2 "	20/-
Loose Numbers Babul Barsat and Badal		30/-

—o—

Packing, Postage and C.O.D. charges 7/6 Extra.

Obtainable at Our Only Address:

BHARAT MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS,

286 Grey Street,

DURBAN.

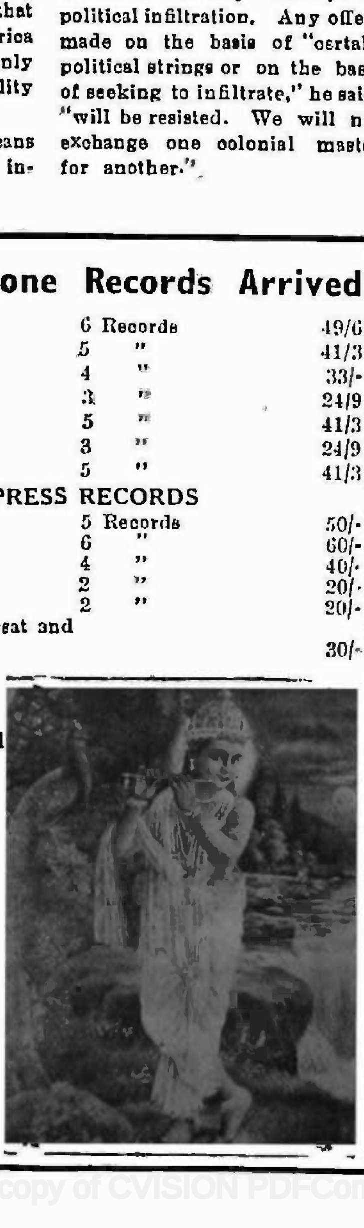

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

School Expulsions Feared

(From Our Own Correspondent)

SEVERAL pupils of the Sastri College and Clairwood High School are still under the threat of possible expulsion following investigations by Education Department officials into the unauthorised 'stay-at-home' by Indian students on Africa Day last month. It is understood that a large number of both these high schools as well as all the teachers, were interrogated by School Inspectors, and that Special Branch representatives visited Sastri College.

The absenteeism at Sastri was almost a hundred percent, while Clairwood High had more than 65 per cent. of the pupils away. The one-day boycott was the apparent result of a spontaneous move by students themselves, and a spokesman for what was described as the "Sastri College Action Committee" made a statement that no political organisation had anything to do with the absenteeism. Chief A. J. Luthuli however applauded the action of the students, as did Mr. J. N. Singh at a later stage.

Special Branch

According to some of the students were questioned, the Inspectors appeared to be keen on finding out whether the teachers had in any way organised or countenanced the boycott. The Special Branch detectives meanwhile endeavoured to obtain information which they apparently though may tie up the incident with the activities of the Natal Indian Youth League, the junior branch of the Natal Indian Congress. It is believed a few of the students named the organisers of the boycott and it is feared that the Director of Education may take action against these students. The probability of a series of expulsions is being talked of in educational circles. Most teachers however take a dim view of the expulsion of a student for what amounts to political action or at the worst simple truanting under the guise of political action

"I strongly condemn the action of these students," said one high school teacher. "They behaved very stupidly and in the long run hurt only themselves. I am surprised that some of the non-European political leaders have endorsed this irresponsible behaviour of our young children. They are undermining discipline and should realise that helping to produce chaos does not do our community any good Even if we get freedom tomorrow, the spirit of disobedience will have been inculcated into the minds of these youngsters, and when will they learn to exercise a sense of responsibility? Expulsion, however, would be too harsh."

Meanwhile, it is learned that the Inspectors have made pointed references to the fact that there was hardly any absenteeism at the Springfield Training College and the Indian Girls' High. both of which have White principals. This, some of them have said, led the Department to suspect that the Indian teachers may have had a hand in the boycott. The teachers on the other hand claim that they had no inkling of the move and were taken completely by surprise on Africa Day morning.

Uganda Boycott Splits Africans

(Continued from front page)

ment to ban unauthorised meetings of more than two hundred and fifty people in the main areas of Buganda.

The police said no arrests had been made during the demonstration but several cases of alleged intimidation were being investigated, and police patrols were visible in the main African areas near Kampala during the week-end. Few African passengars have been using Kampala's local bus services, and it is apparent that most local people are reluctant to be seen travelling while feeling is high.

Leaders of the Uganda National Movement met Buganda Ministers after holding a lengthy conference in private. Meanwhile a split has developed between some of the movement's leading supporters and the rest of the movement. Leaflets were distributed by My. Musa Bulwada criticising the leadership and complaining that it had no real aims.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor Diagonal & Market Sts. Johannesburg. 'Phone 33-1654

Mboya Tells America: Don't Compromise

(Continued from front page)

restricted to segreggated schools, and when I studied and qualified for the job of a public health Inspector I received 28 dollars a month while the European in the same job got 168 dollars."

He was an inspector for two years, and was sacked before he quit when he formed the Kenya Local Government Workers Union. He's now General Secretary of the Kenya Federation of Labour, which has 60,000 members.

Somewhere in between he managed to get a year in at Oxford, studying industrial relations and political institutions. After a visit here in 1956 he returned home to be the first African elected to the Kenya Legislature in the first elections permitted to Kenyans The toughest of his three opponents had the slogan: "Africa for the Africans"

"Which I opposed in favour of democratic equality for all people, regardless of race or creed," Tom said.

He's boycotting the Legislature because of its policies, which he insists thwart the struggle for freedom.

"We want this freedom now," he said. "In some cases it's coming, In others it will require more struggle, but in any case it is inevitable."

And what are the obstacles?

"The lack of foresight in the established forces of colonial stupidity, and in some areas, terrible race prejudice and the empty concepts of European superiority."

But the struggle gets more intense, and with it are the dangers of fierce nationalism, and Communist infiltration.

"Runaway nationalism can create tyrants: as in the Middle East, and we are aware of it, and wish to avoid it. But there greater risks in denying : their self-respect than in ing it.

"As for Communism, so far do not think there is any C munist organization in East Central Africa. But the possibilities of infiltration, cannot ignored. It finds fertile when the British insist supremacy is good for A and when Africans oppose it British resort to suppressive lation and the shooting of ed demonstrators. can be there unless the free acts quickly :'

What part can America play in Africa?

"You must recognize that the struggle for freedom is yours too, and not compromise as you did on Algeria and the Portuguese territories for the sake of expediency. If the West doesn't help the Africen leaders committed to democracy, they will fail and fall and be followed by the irresponsibles and the avalanche of Red propaganda. If the West doesn't succeed, its enemies will."

Africa isn't really as far away from America as the miles on the maps show.

BOOKS FOR SALE

Mahatma Gandhi (Last Phase)	1	12	6
Political Philosophy of Gandhiji		12	0
My Experience with Truth		15	0
Women and Social Injustice		2	6

Obtainable From:

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal

Gramophone Records

MADE IN INDIA — AT HALF PRICE

4/6 EACH OR TWO FOR 8/3

Selected single numbers available from latest films.

Also Urdu Quawalis; Hindi: Religious, Ramayan, Arthi, Bhajan and Drama Sets.

Latest Gujerati Records: Only at 3/- each or two for 5/-

Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers.

MAIL ORDERS ACCEPTED —FREE PACKING SELLING FAST.

Write for detail specification, gladly suppplied on application.

NATIONAL RECORDS

18 Ajmeri Arcade, off Grey Street, DURBAN. — Phone: 25628.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

China Not Eager For A Quarrel With India

ATTACKS on Indian sympathy for the Tibetan rebels have dominated the second National People's Congress 11-day session which ended in Peking on April 28.

They took much of the limelight from the Congress's approval of China's budget and state economic plan for another "great leap forward" which aims at raising the value of industrial and agricultural output by 40 per cent.

The torrent of criticism in Peking's "palace steeped in compassion" paused for the election on Monday of Liu Shao-Chi to succeed Mao Tse-Tung as head of State and approval of a new cabinet.

Onslaught

The onslaught was resumed again with more deputies condemning "Indian expansionists" for alleged interference in China's internal affairs and schemes to turn Tibet into a protectorate or colony.

But a 1,600 word resolution on Tibet which more than 1,150 deputies unanimously passed named India only in one comparatively mild passage voicing "regret," and saying nothing at all about "expansionists."

It complained about "extremely unfriendly" statements and acts and interference in China's internal affairs by "certain people in Indian political circles." It hoped "this abnormal situation" would soon end with efforts by both sides to consolidate friendly relations.

Minor Papers

Although minor speakers and newspapers during the Congress session have accused the Indians of encouraging the Tibetan rebels and insulting Chinese leaders. Not a single member of the party of Government leadership has repeated any of them.

Observers took this as a sign that the Chinese, while disturbed and angered by adverse publicity resulting from the Dalai Lama's arrival in India, were anxious to avoid an open or official breach with Mr. Nehru.

The 1959 budget passed on Tuesday, balances revenue and expenditure at 52,010 million yuan (about £7,430 million at the official exchange rate)—representing a revenue increase of 24.2 per cent over last year.

The economic plan again gives priority to heavy industry. But it is also designed to remedy some of the more serious of last year's food shortages.

It calls for more sugar and vegetables and for the growing of non-staple foods near cities and industrial areas to cut transport costs.

Nkrumah's Volta Scheme Moved Step Forward

By THOMAS F. BRADY in "The New York Times"

THE Ghanian Government recently announced the signing of a contract with the Kaiser Industries Corporation for the immediate start of preliminary work on the long-projected Volta River dam and hydroelectric plant.

The annoucement was viewed in Accra as giving notice of Prime Minister Kwame Nkrumah's determination to harness the Volta without further delay—with aid from the West if he can get it, otherwise with aid from elsewhere.

The cost of preliminary work will be between $3,000,000 and £4,000,000 and will be paid by the Ghanian Government.

The Volta project has long been held up by financing problems. The Ghanian Government, which has agreed to exchange diplomatic missions with the Soviet Union, has asked the United States Government to interest major aluminum companies in using Volta power. It is also understood that Ghana is asking United States help in coordinating financing of the dam, [which in its first stage will cost about £60,000,000 ($168,000,000), including a power distribution grid.

Capacity of the first stage, following the installation of four generators, will be about 500 megawatts.

The dam project will require eighteen months for engineers and four years for construction to the point of the first delivery of power.

The ultimate financing of the dam by international agencies and the United States and other governments is believed contingent on finding an aluminum consortium willing to invest some $150,000,000 in smelter and thus provide an assured market for the power.

Latest Shipment

All kinds of incense sticks: Three Roses, Gateway of India, Asokadhurbar, Soogandhi Rani, Chamili, Lata Mangashkar, Vasanti, etc.. Write for our pricelist. (We only keep Indian manufactured incense sticks.)

Green ginger 9d. per lb.
Green tumeric 1s. per lb.
Amba-Huldhi 1s. per lb.
Garlics with big stems 1s per lb.

We pack our goods well before railing.

We sell by C.O.D.

We import the following articles directly: Scented Betel Nuts, Pawa, Mamra, Roasted Gram, and Many Household Goods.

Our stuff is good and obtainable at low prices.

Write for our price list:

K. HARIBHAI & SONS
(PTY.) LTD.
Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants
81 Victoria Street,—P.O. Box 2156—Durban.
Telegraphic Add.: "BHAISONS"

Just Arrived

Famous Religious Gujerati Books

Maha Bharat	2	5	0
Thulese Krit Ramayana 2 Vol	3	10	0
Valimik Ramayana 2 Vol.	4	10	0
Gita in Gujerati Explained		5	6
Gita Pach Ratana Bashan		10	6
Manikanata		19	6
New Cooking Book Paak Vigan Over 500 Pages, fully Illustrated	1	12	6
Ambina Jigar, 2 Volume	1	8	6
Dampate na Vivaka Sexual Book	1	5	0
Dampate na Sooka, Sexual Book	1	5	0
Dampate na Bushan, Sexual Book	1	5	0
Koak Sastra	1	12	6
Chandi Paat		5	6
Vivush Vani	1	5	6
Bagath Jalarun, na Khatta	2	15	0
Jalarun na Amar Path Khatta	1	7	6

Gujerati Teacher, Gujerati Letter Writer 10/6 each
Daily Prayer Book, Sal Suwar, Adika, Maasha Khatta, Parsothan Mass na Khatta, Shri Sataya Narian Khatta, Jalaram Bapu Khatta Arthie Sangru, and many other Song Books at 2/6 each.

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE.

D. ROOPANAND BROS.
PUBLISHERS AND BOOKSELLERS
Phone 20707. — P.O: Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as Agent for :—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA,)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, **DURBAN.**

P.O. Box 476. **Telephones: 47888.**

Telegrams & Cable: "SORABTEM." **47453.**

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25 s.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	4 s.
The Unmarried Widow	4 s.
The Spell Of Aphrodite	4 s.
Some Inner Fury	4 s.
Stories From Bengal	4 s.
Chitralekha	4 s.
The Ten Princess	4 s.
War And Peace	4 s.
The Living Thoughts Of Voltaire	4 s.
The Living Thoughts Of Karl Marks	4 s.
The Living Thoughts Of Confucius	4 s.
Somdeva's Katha Sarit sagara	4 s.
Tales From Kalidasa	4 s.
The Whirlwind	4 s.
The Voice Of God And Other Stories	4 s.
Kadambari	4 s.
Keeping Fit	4 s.
The Miracle Of Milk	4 s.
Siddhartha, Man Of Peace	4 s.
Goutama, The Buddha	4 s.
Nectar In Sieve	4 s.
Somadeva's Vetala Panchavinsati	4 s.

(Postage 6d. Extra)

Obtainable From:

INDIAN OPINION,
P.Bag, Durban.

Books For Sale

Sixty Years After (Natesan)	1	0
Selected Letters of Gandhiji	1	6
Public Finance	2	0
Eminent Americans	7	6
Bapoo's Letters To Ashram Sisters —By Kaka Kalelkar	2	6
Gandhi Techniques in the Modern World —By Pyarelal	1	6
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	6
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1	0
My Dear Child—Gandhiji	3	9
My Religion—Gandhiji	5	0
Story Of The Bible—S. K. George	8	6
Hindu Dharma	10	6
Key to Health—Gandhi	1	6
At the Feet of Bapu—Chandwala	8	6
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2	6
Bapu My Mother—Manubehn	1	6
Nature Cure	2	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Gleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Bhoodan Yajna	2	0

Obtainable From:

"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.

Printed and published by Mrs. Sushila Gandhi at the International Printing Press (Phoenix), Private Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

INDIAN OPINION
ઈન્ડિયન
ઓપિનિયન
મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.
ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

No. 18—Vol.-LVII
Friday,
8th May, 1959
Registered at the G.P.O. as a Newspaper
Price 4d.

> આપણે અત્યારે જે કમાવા કે પ્રાચીન ભાવનાને વગોવી ને નવીન ભાવનાને જન્માવી નથી.
> — સ્વ. કવી નાનાલાલ.

પુસ્તક ૫૭ મું—અંક ૧૮ | તા. ૮ મે, ૧૯૫૯. | છુટક નકલ પે. ૪

આફ્રિકન નારી હિંદીઓની મદદ આવકારે છે

(અમારા ખાસ ખબરપત્રી તરફથી)

ગયા રવીવારે મી. અને મીસીસ ન્ગુબાનેને ઘેર ઓશલાંગે કોલેજના સ્થાપક સ્વ. ડૉ. જે. એલ. ડુબેની વિધ્વા શ્રીમતી એ. ડુબેએ હીંદીઓ તરફથી કપડા અને અનાજની ભેટ આવકારતાં જણાવ્યું હતું કે, "હું ઇનાંડામાં વસ્તા મારા લોકો વતી સ્વામી નીશ્ચલાનંદજીનો આભાર માનવા ઇચ્છું છું. એમને મારા-લોકો માટે જે કપડા અને અનાજની ભેટ આપી છે એના ઉપરથી હીંદીઓની આફ્રિકનો પ્રત્યેની શુભેચ્છાઓ સિદ્ધ થાય છે"

સ્વામી નીશ્ચલાનંદ કે જેઓ દક્ષિણ આફ્રિકાના રામકૃષ્ણ કેન્દ્રના વ્યવસ્થાપક છે. એમને નાટાલ તથા ટ્રાંસવાલમાંથી કપડા તથા અનાજ ભેગું કરી ઇનાંડાના ગરીબોને આપવાનું નક્કી કર્યું હતું.

આ અવસર ઉપર લગભગ દોઢસો લોકો ભેગા થયા હતાં ઘણા ખરા ઓશલાંગે કોલેજના રહેવાસીઓ હતાં. મી. ન્ગુબાને એ પ્રમુખપદ સ્વિકાર્યું હતું. પોતાના ભાષણમાં એમને જણાવ્યું હતું કે, "રામકૃષ્ણ કેન્દ્ર હીંદુ ધર્મનો પ્રચાર ઘણી સારી રીતે કરી રહ્યું છે. ઘણા આફ્રિકનોનુ માનવું છે કે હીંદુ ધર્મ એ એક પરદેશી ધર્મ છે. જે બધા બીન-આફ્રિકનોને આફ્રિકનોની વિરૂદ્ધ એકત્ર કરવા માટે છે. છેલ્લા થોડાક વરસો પહેલા મને ખબરજ ન હતી કે હીંદુ ધર્મના વિચારો એટલા ઉચ્ચા છે કે જેમાં માનવતા અને જીવન સિદ્ધાંતો પર ઉપદેશો આપવામાં આવેલા છે. જ્યારે મે તે જાણ્યું ત્યારે ખ્રીસ્તી ધર્મના શિક્ષણ જેટલોજ મને તે મહાન જણાયો. સ્વામી નીશ્ચલાનંદ તથા એમના જેવા બીજાઓના સંપર્કમાં આવ્યા પછી મે હીંદુ ધર્મનું ખરૂં રૂપ જોયું. આજે આફ્રિકામાં સમય ઘણોજ કટોકટી ભર્યો આવ્યો છે. એટલે આજે આપણા બધાની ઉપર એ જવાબદારી છે કે આપણે આફ્રિકનો અને હીંદીઓ વચ્ચે સારો સંબંધ બંધાય એવા પ્રયાસો કરીએ. તેમજ આફ્રિકનો અને ગોરાઓ વચ્ચે પણ સંબંધ વધારવાની જરૂર છે. અનાજ અને કંપડાનું દાન એક તે માટેનું નાનુ પ્રાર્થીક પગલુ છે. તેમ છતાં તે બતાવે છે કે માનવના મનમાં પોતાના દેશ બાંધવોના દુઃખની જાણ છે. દુનીયાના મહાન આધ્યાત્મીક નેતાઓએ આને એક ઘણીજ મહાન વસ્તુ ગણી છે."

સ્વામીજીની ભેટને આવકારતા આફ્રિકન વિમનસ ઝેનઝેલે ગ્રૂપ કે જે આફ્રિકનોના જીવન ધોરણને સુધારવા માટે એક સ્વતંત્ર સંસ્થા છે, એ ગ્રૂપના મીસીસ મીલડ્રેડ માલીએ કહ્યું હતું કે આફ્રિકન સ્રીઓને આ દેશના સવાલોની પુરી માહીતી છે. દાનની અમને જરૂર નથી. અમારા પક્ષનો મુખ્ય હેતુ એ છે કે સ્રીઓએ સ્વાવલંબી બનતા શિખવું જોઇએ. આ વસ્તુમાં અમને ઘણી મદદ જોઇએ છે. સ્વામીજીએ મને આ બાબત મદદ આપવાની બાયેંધરી આપી છે. મીસીસ માલી, વીમનસ ક્રીશ્ચીયન એસોસીએશનની નેશનલ કમીટીના સભ્ય છે, અને એમને અમેરીકા જઇ ત્યાંની ખ્રીસ્તી કોમોમાં સ્વાવલંબી થવાના કાર્યક્રમોનો અભ્યાસ કર્યો છે. સ્વામીજીએ જવાબ આપતાં જણાવ્યું હતું કે જે કેન્દ્રમાંથી તેઓ આવે છે, એનો આદર્શ એ છે કે માનવની સેવા એ પ્રભુની સેવા બરાબર છે. "મારા ગુરૂના શિક્ષણ અનુસાર માનવ એ

(અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૧૭૩)

વિનોબા ભાવેનો ૮ વર્ષનો કાર્યક્રમ

૧૯૫૧ની ૧૮મી એપ્રીલે શ્રી વિનોબાજીએ ભુદાન માટે પદયાત્રા શરૂ કરી હતી. આ ૮ વર્ષ દરમ્યાન ૩૮૦૦૦ માઇલની યાત્રા તેઓએ કરી અને ૫૦ લાખ એકર જમીન ભુદાનમાં મેળવી અને ૪ હજાર ગામડાં ગ્રામદાનમાં મેળવ્યા.

તા. ૧૮મી એપ્રીલે ભુદાનનો ૮મો વાર્ષીક ઉત્સવ ઉજવી નવમાં વર્ષમાં પ્રવેશ કરવામાં આવ્યો છે. હાલમાં વિનોબાજી પંજાબમાં ફરી રહ્યા છે.

ઓયાનું અમેરીકાને સુચન

"ટોમ મ્બોયા જેઓ હાલ અમેરીકામાં છે તેમની ઉમ્મર ફક્ત ૨૮ વર્ષની છે. પણ તેમની ધગશ અને જ્ઞાન આફ્રિકા ખંડની આઝાદીની ચળવળના તેમને નેતા બનાવશે." અમેરીકાનું મીરર છાપુ મ્બોયા માટે લેખ લખતાં ઉપર મુજબ શરૂવાત કરે છે વધુમાં તે લખે છે કે,

"એમના મા બાપ કેથલીક છે. અને બન્ને અભણ છે. એમના પિતાએ ૧૫ વર્ષ લગી ખેતરમાં મહીનાના ત્રણ ડોલરે કામ કર્યું હતું. (૧-૨-૬ થાય) કેનીયા કે જ્યાં ટોમ અને એના પાંચ નાના ભાઇઓ જન્મ્યા હતાં ત્યાં છેલ્લા ૧૦ વર્ષથી ટોમના પિતાને માસીક ૭ ડોલર પગાર મળતો હતો. પણ એ થોડા પગારમાંથી પણ તેઓ બચાવી પોતાના બાળકોને શાળાનું શિક્ષણ આપતાં હતાં. પાછળથી ટોમ મોટો થયો અને રજાના દિવસોમાં અને શાળાના વખતમાં અભ્યાસ પછી શાળાના રસોડામાં કામ કરી થોડુ ઘણુ મેળવી લેતો.

તેઓ જ્યારે બોરડીંગ શાળામાં હતાં ત્યારે ત્રણ મહીને ઘેર આવતાં અને કોઇક વાર ટ્રેનની ત્રણ દિવસની મુસાફરી કરતાં, "અને મોટે ભાગે હું રોજના ૭૨ માઇલ સવારથી રાત સુધીમાં ખાધા પીધા વગર ચાલતો." એમ તેઓએ જણાવ્યું હતું.

હમણા પાંચ અઠવાડીયાની અમેરીકાની મુસાફરીએ તેઓ આવ્યા છે. તે ઉંચા અને ગોળ મોઢા વાળા સશક્ત યુવક છે. મોઢા પર ગર્વ અને આંખમાં અગ્ની પ્રજ્વલતો દેખાય છે.

(અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૧૭૩)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૮ મે, ૧૯૫૯.

ઈઝરેલનો બોયકોટ એ કમનશીબી છે

યુનાઇટેડ નેશનસના આફ્રિકા બ્લોકના સભ્યોએ ન્યુયોર્કમાં એક સમારંભ "આફ્રિકા ડે" ને દિવસે યોજ્યો હતો. એમાં ઈઝરેલને આમંત્રણ આપવામાં નહોતું આવ્યું. એમ કરી આ અપમાન એવા દેશનું કરવામાં આવ્યું છે કે, જેમને આફ્રિકાને કોઇ પણ જાતનું નુકશાન આજ સુધી નથી કર્યું". આવા વળણથી એક ગંભીર સવાલ ઉભો થાય છે કે, આફ્રિકા બ્લોક હવે પછી શું વળણ લેશે.

આફ્રિકા બ્લોકના દેશો જો હમણાથીજ આરબોના દોરવાયા દોરાશે તો તેઓ આફ્રિકા ખંડને લાભ કરતાં કોઇ પણ ચીજ નહી કરી શકે.

આરબ દેશો આફ્રિકાના છે પણ તેમ છતાં તે દેશોએ એવી આશા ન રાખવી જોઈએ કે આફ્રિકાના બીજા લોકો એમની સંકુચીત દ્રષ્ટીની નીતિમાં તેમને સાથ આપે. વળી ઘાના જેવા નીગ્રો દેશોએ ઇઝરેલ સાથે શત્રુત્વ ઉભુ કરવું એવી આશા પણ એને ન રાખવી જોઈએ. ઇઝરેલ સાથે આરબોને ઝગડો છે એને લીધે ઘાનાએ એની સાથે દુશ્મના વટ ઉભી કરવી એ યોગ્ય નજ ગણાય.

દુઃખની વાત એ છે કે ઘાનાએ આ નીતિનો વિરોધ ન કર્યો. ઈઝરેલની પ્રજા મહાન છે અને એમનું અપમાન નહોતું કરવું જોઈતું તેઓ ફકત વસવાટ માટે સ્વતંત્ર દેશ ઇચ્છે છે. મહાન આરબ દુનીયાની પડખે ઇઝરેલ એક નાનુ રાજય છે. કોઈ પણ સમજુ આફ્રિકન એ વસ્તુ નહીં સમજી શકે કે ઈઝરેલ જેવું નાનુ રાજ્ય આરબ જેવા મોટા રાજયને કેવી રીતે નુકશાન પહોંચાડી શકશે.

સ્વામી નીશ્ચલાનંદનું નવું પગલુ

દક્ષીણ આફ્રિકાના રામકૃષ્ણ કેન્દ્રના ઉપરીએ ઇનાંન્ડાના ગરીબ આફ્રિકનોને અનાજ અને કપડાનું દાન આપ્યું હતું. એનો હેવાલ અન્યત્ર અમે આપ્યો છે. આફ્રિકનો અને હીંદીઓ વચ્ચે મીત્રતા બાંધવાના પ્રથમ પ્રયાસ તરીકે આ પહેલું પગલુ ભરવામાં આવ્યું છે. બીજું પગલુ એ છે કે આ દેશના પૈસાદાર વર્ગના લોકોએ અઠવાડીયાનું એક ભોજન ત્યાગી એના પૈસા ગરીબો માટે જે ફાળો રામકૃષ્ણ મીશને શરૂ કર્યો છે એમાં આપવા.

આ યોજનાને અમે અમારો પુરેપુરો સાથ આપીએ છીએ, અને અમે ફરી એક વાર અમારા વાચકોને કહેવા ઇચ્છીએ છીએ કે આફ્રિકનો અને હીંદીઓ વચ્ચે મૈત્રી સ્થપાય એવી કોઇ પણ યોજનામાં બધાએ પોતાનાથી બનતો સાથ આપવો જોઈએ.

કપડા અને અનાજની વહેંચણી વખતે મીસીસ માલીએ એમ જણાવ્યું હતું કે, આફ્રિકનોને દાન કરતાં પગભર થઈ સ્વાવલંબી થતાં શીખવવાની ઘણી જરૂર છે, અને તે માટે મદદની ઘણી જરૂર છે. આજે આફ્રિકનો જાગૃત થયા છે અને તેમનોપુનં જન્મ થઇ રહ્યો છે. એવે વખતે એમનું સ્વમાન વિકસવું જોઇએ.

સ્વમાન વિકસાવાય એવા સ્વાવલંબી કાર્યને મદદ આપવા માટે સ્વામી નિશ્ચલનંદ પોતાનો પુરેપુરો સાથ આપવા માટે તઇયાર છે અને આજે એમને આ પહેલુ પગલું ભર્યું છે, અમને આશા છે કે, બીજા ક્ષેત્રોમાં પણ આ બે વર્ગના લોકોમાં મૈત્રી બાંધવા માટે પગલા ભરવામાં આવે. બન્ને પક્ષની બેનોમાં જો હળવા મળવાનું થાય તો એ ઘણીજ સારી વસ્તુ ગણાશે.

જયારે લોકો એક બીજાને બીજી કોમના સભ્યો તરીકે ન જોતા એક માનવ તરીકેજ જોતા શીખશે ત્યારેજ ખરી એકતા સ્થપાશે અને ત્યારેજ આ દેશમાં ખરી શાંતી સ્થપાશે.

સ્કુલોમાંથી બાળકોને કાઢી મુકવાનો સંભવ

ગયા મહીનામાં "આફ્રિકા ડે"ને દિવસે જે વિદ્યાર્થીઓ સ્કુલોમાંથી ગેર હાજર રહ્યા હતાં એમને સ્કુલોમાંથી કાઢી મુકવામાં આવશે એવો ભય છે. એવું જાણવામાં આવ્યું છે કે, શાસ્ત્રી કોલેજ, તથા કલેરવુડ હાઇ સ્કુલના વિદ્યાર્થીઓ તથા શિક્ષકોની સ્કુલ ઇન્સપેકટરો તરફથી તપાસ કરવામાં આવી હતી. એવું પણ જાણવામાં આવે છે કે, સી. આઇ. ડી. શાસ્ત્રી કોલેજમાં ગયા હતાં.

શાસ્ત્રી કોલેજમાં લગભગ ૧૦૦ ટકા ગેરહાજરી એ દિવસે રહી હતી. કલેરવુડ હાઇ સ્કુલમાં ૬૫ ટકા ગેરહાજરી હતી. આ એક દિવસની હડતાળ વિદ્યાર્થીઓએ પોતાની મેળે જ પાડી હતી. શાસ્ત્રી કોલેજ એકશન કમીટીના એક સભ્યનું કહેવું છે કે આમાં કોઇપણ રાજકીય સંસ્થાનો હાથ ન હતો. માત્ર આ પગલાને ચીફ લુથુલી અને મી. જે. એન. સીંગે ત્યારબાદ આવકાર્યું હતું એટલું જ.

વિદ્યાર્થીઓ તરફથી એમ જાણવામાં આવ્યું છે કે ઇન્સપેકટરો, પોતાની તપાસ દરમીયાન એ જાણવા ઇચ્છતા હતાં કે, હડતાળમાં શિક્ષકોએ કોઇ પણ જાતનો ભાગ ભજવ્યો હતો કે નહીં. સી. આઇ. ડી.ની તપાસનો હેતુ એ હતો કે કદાચ આ હડતાળનું કારણ નાટાલ ઇન્ડીયન યુથ લીગ અથવા નાટાલ ઇન્ડીયન કોંગ્રેસની યુવક શાળા હોય. એમ જાણવામાં આવ્યું છે કે, અમુક વિદ્યાર્થીઓએ બીજા વિદ્યાર્થીઓનું નામ આપ્યું છે કે જેઓએ હડતાળમાં મુખ્ય ભાગ ભજવ્યો હતાં એમ મનાય છે. અને હવે એવો સંભવ છે કે, ડાયરેક્ટર ઓફ એડયુકેશન, આ વિદ્યાર્થીઓ સામે પગલાં લેશે. કેળવણીના વરતુલમાં આ ચર્ચા ચાલુ છે. લગભગ બધા જ શિક્ષકોનું માનવું છે કે આ હડતાળ પાડવા માટે વિદ્યાર્થીઓને કાઢી મુકવા યોગ્ય નહી ગણાય. એક હાઇ સ્કુલના શિક્ષકનું કહેવું છે કે, "હું આ વિદ્યાર્થીઓના કાર્યને અતિ મુર્ખતા ભરેલું માનું છું. કારણ કે એનાથી એમને પોતાનેજ નુકસાન છે. મને નવાઇ લાગે છે કે અમુક બીન-ગોરા રાજકીય નેતાઓએ આ હડતાળના વખાણ કર્યા છે. આનાથી બાળકોમાં શિસ્ત રાખવી ઘણી અઘરી બને છે. વિચાર વગરની ધમાલથી આપણી કોમને કાંઇ જ લાભ નથી થવાનો. કાલે જો આપણે સ્વતંત્રતા મળે, તો પણ આ બાળકોમાં શિક્ષકોનું ન માનવાનું આ બીજ જીવંત રહેશે. તેઓ જવાબદારી ક્યારે શીખશે? તેમ છતાં આને માટે એમને સ્કુલમાંથી કાઢી મુકવા જેટલું સખત પગલું ભરવું મને યોગ્ય નથી જણાતું."

આ શીવાય ઇન્સપેકટરો, એવી વાતો કરે છે કે, સ્પ્રીંગફીલ્ડ ટ્રેનીંગ કોલેજમાં અને ઇન્ડીયન ગર્લ્ઝ હાઇસ્કુલમાં કે જ્યાં ગોરા, પ્રીન્સીપલો છે, ત્યાં ઘણા જ ઓછા વિદ્યાર્થીઓ ગેરહાજર રહ્યા હતાં આને લીધે એડયુકેશન ડીપાર્ટમેન્ટને શંકા થઇ છે કે હીંદી શિક્ષકોએ કદાચ હડતાળને ઉત્તેજન આપ્યું હોય. શિક્ષકોનું કહેવું છે કે હડતાળ બારામાં એમને કાંઇ ખબર ન હતી. બલકે "આફ્રિકા ડે"ને દિવસે વિદ્યાર્થીઓની ગેર-હાજરીથી એમને ઘણી નવાઇ લાગી હતી.

ડરબનમાં "કીંગ કોંગ"

સોમવાર ૧૧મી મે થી બે અઠવાડીયા માટે ડરબનના સીટી હોલમાં "કીંગ કોંગ" કે જે એક આફ્રીકન બોક્સીંગ ચેમ્પીયનની વાર્તા છે, તેનુ નાટક ભજવવામાં આવશે. દક્ષિણ આફ્રિકામાં બધે આ નાટકની ઘણી પ્રશંસા થઇ છે.

એમ જણાવવામાં આવે છે કે બુકીંગ ઘણું જ છે. તેથી કદાચ દરરોજ સીટી હોલ ચીકકાર રહેશે એમ મનાય છે. આ નાટકને ગોઠવનારા બધા ગોરાઓ છે, પણ ભજવનારા બધા કાળા છે, અને સ્ટેજની પાછળ કામ કરનારા બધા મીશ્ર છે, તેથી એમ કહીએ તો ચાલે કે આ નાટક એક આંતર કોમી પ્રયાસ છે. જોહાનીસબર્ગમાં આ નાટક કાળા ગોરાઓ માટે જુદી બેઠકો રાખી બતાવવામાં આવ્યું હતું કેપટાઉનમાં આવો ભેદ નહોતો. નાટકની ઓરગેનાઇઝીંગ કમીટીએ ડરબનમાં પણ ભેદ ભાવ ન રાખવાની સુચના કરી છે, તેમ છતાં એમ જાણવામાં આવે છે કે, સીટી હોલની બુકીંગ કમીટી ઘણી કુશાગ્રી

થી જુદા વિભાગો કરી, કાળા ગોરાની બેઠકો બાજુ બાજુમાં ન આવે તેમ ટીકીટો આપે છે. ઓરગેનાઇઝીંગ કમીટીએ જાહેર કર્યું છે કે આ એમની ઇચ્છા વિરૂદ્ધ થઇ રહ્યું છે અને સીટી હોલ તરફથી આ ફરજીઆત ઇલાયદાપણું દાખલ કરવામાં આવી રહ્યું છે.

મીસીસ રાધી સીંગ, જેઓ ડરબન ના ખેલમાં મદદ કરી રહ્યા છે, એમને જણાવ્યું છે કે, લોકોએ મન પસંદ જગ્યાઓ માંગવી, અને ટીકીટ આપનારાઓથી નહીં દોરવાવવું.

જો સીટી હોલની આ ચતુરાઇને ઉઘાડી પાડવી હોય તો, બીન-ગોરાઓએ, પોતાની ટીકીટ ગોરા મીત્રો પાસે મેળવવી અને ગોરાઓએ પોતાના બીન-ગોરા મીત્રો પાસે મેળવવી જેથી, મામલાઓ ન પડે.

"અમેરીકા આફ્રિકામાં શું ભાગ ભજવી શકે? અમારી આઝાદી એ તમારી પણ આઝાદી છે એ યાદ રાખજો. અને એ પણ યાદ રાખજો કે એલજીરીયમાં જેવું સમાધાન કર્યું તેવું ન કરતાં. આફ્રિકાના નેતાઓ ને પ્રજાસત્તાક સ્થાપવા જો પશ્ચીમ મદદ નહી કરે તો તેઓ અસફળ થશે અને પડશે. અને રશીયાના પ્રચારનો ભોગ બનશે. આફ્રિકા અમેરીકાથી બહુ દુર નથી કે જેમ નકશામાં માહલો બતાવ્યા છે."

નવી ચળવળની સંભાવના

બન્ને કોંગ્રેસોએ મળીને ૨૬મી જુનનો દિવસ "રાષ્ટ્રીય વિરોધ દિન" તરીકે રાખવાનું નક્કી કર્યું છે. આ દિવસે કદાચ ઇલાયદાપણા સામે લડવા માટે એક નવું પગલુ ભરવામાં આવે એમ જાણવામાં આવ્યું છે. એમ કહેવાય છે કે; આ દિવસે આખા દેશમાં મોટા સભાઓ ભરવામાં આવશે અને ત્યાર બાદ અમુક કાયદાઓના ભંગ માટે સત્યાગ્રહીઓને ભેગા કરવામાં આવશે. ૧૯૫૨ના જુન ૨૬મીના લોકો એ જેમ કાયદા ભંગ કરીને સત્યાગ્રહ કર્યો હતો, તેમ આ વખતે પણ કરવામાં આવશે. કદાચ એટલો ફેરફાર કરવામાં આવશે કે સત્યાગ્રહ મોટા પાયા ઉપર ન કરતાં અમુક નેતાઓથીજ શરૂ કરવામાં આવશે.

જુનની ૨૬મી તારીખ એ ઇતીહાસીક તારીખ છે તે દીવસે કોંગ્રેસની મોટા ભાગના ચળવળોની શરૂવાત થઇ છે. તે દીવસે એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એકટ સામે દક્ષિણ આફ્રિકાની બીજી સત્યાગ્રહની લડત નાટાલ ઇન્ડીયન કોંગ્રેસ તરફથી ૧૯૪૬માં શરૂ કરવામાં આવી હતી. ત્યાર પછી સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડીયન કોંગ્રેસ તથા એ. એન. સી. તરફથી એક દીવસની હડતાળ પાડવા માં આવી હતી. ૧૯૫૨માં એજ દિવસે ફરી સત્યાગ્રહની લડત શરૂ કરવા માં આવી હતી. ટ્રીઝનની ધરપકડ બાદ બન્ને કોંગ્રેસો શાંત બેઠી છે. ૧૯૫૮માં ઇલેકશન વખતે હડતાળ માટે અપીલ કરવામાં આવી હતી. પણ તે નીષ્ફળ નીવડી હતી અને તેથી દક્ષિણ આફ્રિકામાં અને પરદેશમાં કોંગ્રેસની છાપ બહુ સારી નથી રહી.

આ વરસે કોંગ્રેસ કાંઇ કરી બતાવશે એવી આશા રખાય છે. ટ્રીઝન ટ્રાયલ ને અંગે કોંગ્રેસ શાંત રહી છે, એ ઠીક નથી થયું. કારણ કે કદાચ સરકાર એ ધારણાએજ પોતાની રમત રમતી હશે.

કોંગ્રેસ શું પગલા લેવાની છે એ તો અત્યારે ખબર નથી. નેતાઓ હજી વાટાઘાટો કરી રહ્યા છે.

મ્બોયાનું અમેરીકાને સુચન

(પહેલા પાનાનું અનુસંધાન)

આફ્રિકાની આઝાદીની ચળવળ વિશે અમેરીકનોને જાણકાર કરવા અને આઝાદીની ચળવળ માટે ફંડ ભેગું કરવા તેઓ અહીં આવ્યા છે.

"યુરોપીયન સત્તામાંથી મુકતી અને સંસ્થાનવાદના પંજામાંથી મુકતી" એમને કહ્યું, વધુમાં ઉમેર્યું કે, "એક વીસ કરોડ આફ્રિકનો પર એક દોઢ કરોડ જેટલા યુરોપીયન વસાહતીઓ રાજ કરે છે. અને યુરોપીયનોને બધી સગવડો અને તકો અપાય છે. મારે લોકેશનમાં રહેવું પડે છે કે જે એક મલીચ્છ લત્તો ગણાય. હું પબ્લીક હેલ્થ ઇન્સપેકટરનું શિખ્યો છું મને મહીનાના ૨૮ ડૉલર અપાતા જ્યારે મારા જેટલુંજ જ્ઞાન એક યુરોપીયન ધરાવે એને માસીક ૧૬૮ ડોલર અપાય છે. આ છે અમારા દેશનો ન્યાય."

બે વર્ષ લગી રોગે ઇન્સપેકટરનું કામ કર્યું. હાલમાં કેનીયાના મજુર સંઘના મંત્રી છે કે જે સંઘના સોળ હજાર સભ્યો છે. આમ છતાં વચ્ચે એકાદ વર્ષ ભણવા માટે કાઢી ઓકસફોર્ડમાં રાજકીય અને ઉદ્યોગનું શિક્ષણ તેમને મેળવ્યું હતું. ત્યાર પછી ૧૯૫૬ માં અમેરીકાની મુલાકાત લઇ કેનીયા ના પ્રથમ ચુંટાયલા આફ્રિકન સભ્ય બનવા તેઓ કેનીયા ગયા હતાં.

"જાતી અને રંગના ભેદ વગર અમારે બધા માટે સમાન હકો વાળી આઝાદી જોઇએ છીએ."

"હું જાણું છું ત્યાં સુધી કોમ્યુનીઝમ પુર્વ અને મધ્ય આફ્રિકામાં નથી. પણ પૂર્ણ સંભવ છે કે તે આવે. ગોરૂ પ્રભુત્વ મજબુત કરવા જે જુલમો આફ્રિકનો પર થાય છે તે કદાચ આને લાવવા કારણ રૂપ બને. પણ બીજા આઝાદ દેશો પોતાનું બળ વાપરી આને આવતું અટકાવી શકે છે."

આફ્રિકન નારી હીંદીઓની મદદ આવકારે છે

(પહેલાં પાનાનું અનુસંધાન)

હીંદી આફ્રિકન અથવા અંગ્રેજી નથી. આવી જુદાઇઓમાં અમે માનતા નથી. આપણે બધા એક માનવ કુટુમ્બના સભ્યો છીએ. અને અમે જેમની સેવા કરીએ છીએ એમના વિચારો વિષે ઘણી ચીંતા કરતા નથી.

અમારૂં માનવું છે કે શબ્દો કરતાં કાર્યો વધુ અસરકારક બને છે. હું એમાં મારૂં સૌભાગ્ય માનું છું કે જે લોકોને જરૂર હતી એમને હું મદદ કરી શકયો છું."

મીસીસ કુમે જેઓ એનઝેસે ગ્રુપના સભ્ય છે એમને જણાવ્યું હતું કે એમનું માનવું હતું કે આફ્રિકનો અને હીંદી વચ્ચે મીત્રતાનો સંબંધ બાંધવો અશકય નથી. અને છેલ્લા આફ્રિકન હુલડો દરમીયાન શ્રી નહેરૂએ હીંદીઓ ને આફ્રિકનો સાથે સહાનુભુતી બતાવવ ની જે સલાહ આપી હતી એના ઉપરથી એમનો એ વિશ્વાસ વધુ મકકમ થયો હતો. "મારૂં ધ્યાન ખાસ એ વસ્તુ ઉપર ગયું છે કે સ્વામીજી બાળકો માટે બહુજ વખત આપે છે. બાળકોજ ભવિષ્યના નાગરીક છે અને જો આજે આપણે એમના દીલમાં એક બીજા પ્રત્યે શુભેચ્છાએ રેડશું, તો ભાવી ઘણુ સુખ અને શાંતીમય નીવડશે. આજે આ કપડા અને અનાજની ભેટ એ શુભેચ્છાનું ચિન્હ છે."

રામકૃષ્ણ કેન્દ્રના એક ગોરા સભ્યે જણાવ્યું હતું કે તેઓ એક આફ્રિકાનર છે, અને એક ખ્રીસ્તી તરીકે એમનો ઉછેર થયો છે. એમનો ધર્મ એમને એટલા માટે મુકી દીધો હતો કે એમને જોયું કે એમના ધર્મમાં ફકત ચર્ચોગાંજ સારી ચીજો બોલાતી હતી. હીંદુ ધર્મ કાર્યો ઉપર વધુ મહત્વ આપે છે. હીંદુ ધર્મથી મને ઘણો સંતોષ થયો છે. હું આ ધર્મ દ્વારા મારા સાથીદારો પ્રત્યે મારો પ્રેમ દર્શાવી શકું છું.

સ્વામી નિશ્ચલાનંદ સાથે બસુટુલેન્ડ ના એક આફ્રિકન ભાઇ જે રામકૃષ્ણ કેન્દ્રમાં જોડાયા છે તે પણ હતાં. સભામાં ઇનાન્ડાના જાણીતા આફ્રિકનો હાજર હતાં. મીસીસ ન્ગુબાનેએ હાજર રહેલા બધા માટે ચાહ પાણીની સગવડ કરી હતી.

ડરબનમાં સર્વોદય પાત્રની શરૂઆત

રામકૃષ્ણ મીશન ડરબન તરફથી અપીલ કરવામાં આવી હતી કે અઠવાડીયાનું એક ભોજન મુકી દઇ એના નાણા ધર્માદા ફંડમાં આપી ડરબનમાં પ્રવર્તતી ગરીબાઇને પહોંચી વળવા અને ભુખ્યાને અન્ન તથા ઉઘાડા ને તન ઢાકવા કપડા આપવા તેનો ઉપયોગ કરવો. આ અપીલની અસરથી એક યુરોપીયન સ્ત્રીએ રવીવારનું મીષ્ટાન્ન અને સ્વીટ મુકી દઇ પોતાનો ફાળો આપવાનું કબુલ્યુ હતુ. તેમજ ઘણા બાળકોએ પોતાને વાપરવા મળતાં નાણામાંથી બચાવી દર' અઠવાડીએ અમુક નાણા આપવા જણાવ્યું હતું. એક વેપારીએ માસીક ૧૦ શીલીંગ આપવાનું જણાવ્યું છે. આ નાણા માંથી મીશન આફ્રિકનોને અન્ન અને કપડા આપશે.

આ યોજનાને બધાએ મદદ કરવી ઘણી જરૂરી છે. દેશમાં વિનોબાજીએ "સર્વોદય પાત્ર" શરૂ કર્યું છે. આ દેશમાં આ રીતે નાણા ભેગા કરી અથવા રોજનું મુઠી ધાન ભેગું કરી સ્વામીજીને મોકલી દેવું.

આ અપીલ જાહેર કરતાં સ્વામીજી એ ખાસ ભાર મુકી વેપારીઓને સમય વર્તી ઉદાર થવા અપીલ કરી હતી. આ રીતે આફ્રિકનોની શુભેચ્છા મેળવવા અને ગરીબોને મદદ કરી માનવધર્મ બજાવવા જણાવ્યું હતું.

ઉપલી મદદમાંથી હાલમાં આફ્રિકનોને અપાય છે પણ આગળ જતા જાતી કે રંગભેદ વગર જેને જરૂર હશે તે સર્વેને અપાશે.

જે લોકો આ યોજનામાં સામેલ થવા ઇચ્છે તેઓએ પોતાના નામ નિચલે સરનામે મોકલવા.

Miss A Meal Campaign African Relief Fund

The Ram Krishna Centre of S. A., 535 Umgeni Road,—Durban.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

કાલીમપોંગમાંના ચીનના જાસુસો ખોટા હેવાલો મોકલે છે

વડા પ્રધાન નહેરૂએ આજે રાજ્યસભામાં જણાવ્યું હતું કે મારી ધારણા મુજબ કાલીંમપોંગમાંના ચીનના ગુપ્તચરો ચીનની સરકારને એવા હેવાલો મોકલે છે કે ટીબેટના બળવાનું કેન્દ્રસ્થાન કાલીમપોંગ છે. શ્રી નહેરૂ, ટીબેટમાંની પરિસ્થિતિ, અને દલાઇ લામાના ભારતમાંના આગમન સંબંધમાં રાજ્યસભામાં પુછાયેલા સંખ્યાબંધ પ્રશ્નોના જવાબ આપી રહ્યા હતા. વડા પ્રધાને કહ્યું કે દલાઇ લામા ભારતમાં તેમની ધાર્મીક પ્રવૃત્તિઓ ચલાવવા માટે મુક્ત હશે; પરંતુ એક દેશમાંથી બીજા દેશ સામે રાજકીય પ્રવૃત્તિઓ ચલાવી શકાતી નથી.

ડૉ. કુંઝરૂએ પુછ્યું હતું કે શું વડા પ્રધાનના નિવેદન પછી પણ ચીનની સરકાર ટીબેટના બળવાનું સંચાલન કાલીમપોંગમાંથી થતું હતું એવું કહેવાનું ચાલુ રાખે છે?

શ્રી નહેરૂએ કહ્યું કે અખબારી હેવાલોને માની લઇએ તો ચીની સત્તાવાળાઓએ એ વાતનું કેટલીકવાર પુનરૂચ્ચારણ કર્યું છે ખરૂં. ચીનની સરકાર પર આ અંગે સીધો સંદેશો શા માટે મોકલવામાં આવતો નથી? એવા એક પ્રશ્નના જવાબમાં શ્રી નહેરૂએ કહ્યું કે સમય આવશે ત્યારે અન્ય નિવેદનમાં એમ કરવામાં આવશે.

શ્રી નહેરૂએ કહ્યું કે કાલીમપોંગમાં જાસુસો છે એ વાતનો હું ઇન્કાર કરતો નથી. હકીકતમાં તો મારી ધારણા છે કે કાલીમપોંગમાં ચીનના જ જાસુસો છે જેઓ ચીનની સરકારને ખોટા હેવાલો મોકલે છે.

શ્રી જે. એચ. જોશીના પ્રશ્નના ઉત્તરમાં, નાયબ પ્રધાન શ્રીમતી લક્ષ્મી મેનને કહ્યું હતું કે તા. ૧લી માર્ચ ૧૯૫૯થી અત્યાર સુધીમાં ૯૩ ટીબેટવાસીઓ ભારતમાં પ્રવેશ્યા છે. શ્રી દલાઇ લામાના રસાલામાં ૮૩ માણસો હતા, તેમના સિવાય તેમની સાથેના બીજા ૭ માણસો છે.

વડા પ્રધાને વચમાં જણાવ્યું હતું કે ટીબેટવાસીઓને ભારતમાં દાખલ કરવાની મર્યાદા નક્કી કરવાની સરકારની કોઇપણ દરખાસ્ત નથી. આ બધા પ્રશ્નો મોટી સંખ્યામાં ટીબેટવાસીઓ ભારતમાં આવવા માગે છે. એવી ધારણા પર આધારિત છે.

શ્રી એમ. એચ. એમ્બુઅમે પુછ્યું હતું કે જે ટીબેટવાસીઓ ભારત આવ્યા છે અને જેમને આશ્રય આપવામાં આવ્યો છે તેમની પાસે શું એવી બાંહેધરી લેવામાં આવી છે કે તેઓ એવું કાંઇ પણ પગલું નહિ ભરે કે જેથી ભારત અને ચીન વચ્ચેના સંબંધો જોખમમાં મૂકાય?

શ્રી નહેરૂ: એવી આશા રાખવામાં આવે છે.

શ્રી વી. કે. ધાગેએ પુછ્યું હતું કે દલાઇ લામા અને તેમના રસાલાને કયા પ્રકારના ખાસ હક્કો અને સવલતો આપવામાં આવશે.

વડા પ્રધાને કહ્યું હતું કે 'ખાસ હક્કો અને સવલતો'નો શો અર્થ કરવામાં આવે છે તે હું જાણતો નથી, પરંતુ દલાઇ લામા મસુરીમાં આરામથી રહી શકે અને તેમનું સંરક્ષણ થાય તે માટેની વ્યવસ્થા કરવામાં આવી છે.

પ્રજા સમાજવાદી સભ્ય શ્રી રોહિત દવેએ પુછ્યું હતું કે દલાઇ લામાના તેજપુરના નિવેદન પરત્વે સરકારનું ધ્યાન ગયું છે! તેમાં તેમણે ટીબેટમાં ધાર્મીક પ્રચાર અને સ્વતંત્રતાને દબાવવામાં આવે છે તે માટે ચિંતા વ્યક્ત કરી છે. શું દલાઇ લામાને ભારતમાં તેમની પ્રવૃત્તિઓ ચલાવવા દેવામાં આવશે!

શ્રી નહેરૂએ કહ્યું હતું કે જો એવો અર્થ કરાવવા માગતા હોય કે દલાઇ લામાને તેમની ધાર્મીક પ્રવૃત્તિ ચલાવવા દેવાની પરવાનગી આપવામાં આવશે! તો જવાબ ચોક્કસપણે હકારમાં છે. પરંતુ એક રાષ્ટ્ર સામે બીજા રાષ્ટ્રના ધોરણે રાજકીય પ્રવૃત્તિ ચલાવવા દેવામાં આવશે નહિ.

હાય પૈસો

ગાંધીજી જ્યારે ફીનીક્સમાં હતા ત્યારે એક ભજન સંગ્રહ નીતિના કાવ્યો નામે પ્રસિદ્ધ કર્યો હતો. તેમાં એક કાવ્ય છે.

રાજા રાણા અકકડ એના
બિસાત થી તમ રાજ્ય તણી
...ચમા દીઠા મે શાહ આલમના
ભિખ માગતા શેરીએ.

આવી જ રીતે સીકંદર રાજાનો કીસ્સો પણ બહુ જાણીતો છે. ધનની તુચ્છતા તેમાં બતાવવા પ્રયત્ન કર્યો છે કે સત્તા અને ધન એ જ્યારે બીજી દુનીયામાં જવાનો સમય આવે છે ત્યારે કેવું નિરર્થક બને છે.

પણ આજે દુનીયા ધન પાછળ વધુ પાગલ બની છે એના કેટલાક કીરસાઓ નિયમીત વર્તમાન પત્રોમાં અને આપણને અનુભવવામાં આવે છે કે ધન માણસ જાતને કેટલો પશું બનાવે છે. દેશના છાપાઓમાં એક ભાઇ જેઓએ તેમની નાતમાં દહેજની પ્રથા હોવાથી ધન ખાતર અનેક તરકટો કરી ૭-૭ યુવતીઓ સાથે લગ્ન કર્યો. જુદે જુદે ગામે અને જુદે જુદે નામે આ એક વેપાર એને નવો શોધ્યો.

બાર પછી હમણા લીંબડી પાસે એક ગામડાના ગરસદારોનો કીરસો છે. નાણા અને તે પણ લગ્ન મારફતે મેળવવામાં એક સ્ત્રીને મારી નાખી બીજા લગ્ન કર્યો. પ્રત્યેક લગનમા ૧૦-૧૨ હજારનો ફ.યદો થયો.

આવી રીતે સ્ત્રીઓના જીવન સાથે કુર રમત રમી ધન મેળવાય એ માણસોને માનવ કહેવા કે પશું!

ટીબેટ અને ભારત

ધારા સભામાં પુછવામાં આવેલા અનેક સવાલોમાંનો એક સવાલ એ હતો કે ટીબેટ-ચીન અને ભારત વચ્ચે હવે કેવો સંબંધ રહેશે? પંડીત નહેરૂએ જવાબ આપતાં જણાવ્યું કે, દલાઇ લામા ટીબેટમાંથી ભાગી છુટયા ત્યારથી જ ચીન અને ટીબેટ વચ્ચેની સંધીનો અંત આવ્યો છે. ટીબેટમાં આજે કોઇ યોગ્ય બંધારણવાળી સરકાર નથી.

આ બાબતમાં ચીનના વડા પ્રધાન ચાઉ-એન-લાઇ સાથે મારે કોઇ પત્રવ્યવહાર થયો નથી. અગાઉ ચીનના એ વડા પ્રધાન જ્યારે ભારતની મુલાકાતે આવ્યા હતા ત્યારે તેમણે ભારત સરકારને ખાત્રી આપી હતી કે ટીબેટને સાર્વભૌમત્વની સત્તા અપાશે અને ચીનના અન્ય પ્રાંતો કરતાં ટીબેટ પરત્વે જુદો વર્તાવ કરવામાં આવશે. ટીબેટમાં સામ્યવાદ ઘુસાડવાનો ચીનનો ઇરાદો નથી.

આમ છતાં ટીબેટ ચીનનો પ્રાંત થઇ પડે તે છતાં પણ ભગવાન બુધ્ધે ભારત અને ટીબેટ વચ્ચે જે સાંસ્કૃતિક સંબંધ બાંધ્યો છે તે ભારત ભુલી શકે નહિ સાંસ્કૃતિક દ્રષ્ટિએ ચીન કરતાં ટીબેટ ભારત સાથે નીકટ રીતે સંકળાયેલ છે. તે છતાં ટીબેટની આંતરિક બાબતમાં માથુ નહિ મારવાનો આપણે નિર્ણય કર્યો છે. પણ તે સાથે આ પરત્વેની લોક લાગણી પર પણ આંખ આડા કાન થઇ શકશે નહિ.

ભારતની પાર્લામેન્ટમાંની સામ્યવાદી પાર્ટી સીવાયની બધી જ પાર્ટીઓએ આ નીતીને વધાવી લીધી છે.

વિદેશી છાપામાં પાયા વિનાના ગપગોળા

કેટલાંક પરદેશી છાપામાં એવી ખબર પ્રસિદ્ધ થઇ હતી કે ટીબેટને ગળી જવાનું ભારતે ચીનને ઉત્તેજન આપ્યું હતું કારણ શ્રી નહેરૂને એવી બીની હતી કે જો તેમ નહિ કરવામાં આવે તો ટીબેટમાં બ્રીટન અને અમેરિકાની લાગવગ વધી જશે અને પછી તેઓ ત્યાં પગદંડો જમાવશે.

શ્રી નહેરૂએ આનો જવાબ આપતાં ગુસ્સાથી જણાવ્યું હતું કે આ વાત તદ્દન જુઠી અને પાયા વીનાની છે.

આ ઉપરાંત ભારતે ન્યુ દિલ્હી ખાતેની વિદેશી એલચી કચેરીઓને પણ જણાવ્યું હતું કે ઠંડુ યુદ્ધ ભારતમાં લાવવામાં આવે અગર એક બીજાના દેશો વિરૂદ્ધ પ્રચાર કરતા લેખો લખવામાં આવે તે ભારત પસંદ કરતું નથી.

યુથ કોંગ્રેસ મિશ્ર સંસ્થા ઈચ્છે છે

ટ્રાંસવાલ ઇન્ડીયન કોંગ્રેસની યુથ કોંગ્રેસની હાલમાં ટ્રાંસવાલમાં મળેલી પરીષદમાં એવું નક્કી કરવામાં આવ્યું છે કે એક મીશ્ર સંસ્થા કે જેમાં હીંદી કલર્ડ આફ્રિકન અને યુરોપીયન દાખલ થઇ શકે તેવી સ્થાપી શકાય કે કેમ તેની તપાસ કમીટીએ કરવી અને તેની તપાસ બાદ બને એટલી વહેલામાં વહેલી તકે યુથ કોંગ્રેસની સભા મંત્રીને બોલાવવાની પણ સૂચના થઇ છે.

ડૉ. સેવકસ કે જેઓ આ પરીષદમાં મુખ્ય વકતા હતાં એમને કહ્યું કે દુનીયાની આર્થીક રાજકીય અને સામાજીક ઉન્નતીને સંસ્થાનો રૂંધે છે. આથી ખાસ કરી સાઉથ આફ્રિકામાં અને સામાન્ય રીતે સમસ્ત આફ્રિકા ખંડમાં જે ગોરૂ પ્રભુત્વ એક હથ્થુપણે ચાલે છે તેનો નાશ થવો જ જોઇએ.

વિનિત જોડણી કોશ

(ગુજરાતી ટુ ગુજરાતી ડીક્શનરી.)

ગુજરાત વિદ્યાપીઠનો — કીંમત ૧૮/૬

મળવાનું ઠેકાણું: આ ઓફીસ

'Indian Opinion'

P. Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

આફ્રીકા ખંડના નેતાઓ શું કહે છે?

આફ્રિકાનો કાળો અને અંધારો અને જેને આપણે જંગળી સીદીઓ ગણીએ છીએ તેઓનો દેશ આજે ઉન્નતીને અને આઝાદીને પંથે પડયો છે. તેમના ઉથ્થાનના પડકારોએ આ ખંડના હીદીઓ અને ગોરાઓને વિચારતાં કર્યા છે. અમારૂં શું? અમારૂં સ્થાન કયાં? આના જવાબો આ ખંડના નેતાઓ આપે છે. તે અભ્યાસ પુર્ણ અને અપનાવવા જેવા છે. પ્રશ્ન પુછાયો છે કે આ દેશમાંથી તમે ગોરાઓને કાઢવા ઇચ્છો છો?

ચીફ લુથુલી શું કહે છે?

સાઉથ આફ્રિકાના નેતા ચીફ લુથુલી જણાવે છે કે: આ પ્રશ્નનો જવાબ ચોખ્ખો નકારમાં હું આપું છું. અમારે ગોરાઓને હાંકી કાઢવા નથી. આજે આખી દુનીયાનું માનસ જ પલટાઇ ગયું છે. અને તેથી લોકો એક બીજાથી અલગ પડવા નહિ પણ સંયુકત થવા આતુર બન્યા છે. સંસ્કૃતિનો વિકાસ આ જ રીતે થતો રહે છે.

પણ દુર્ભાગ્યે એ વાત સાચી છે કે ગોરાઓ જ્યારે પણ કોઇ નવી ભુમિ ઉપર વસાહત કરવા જાય છે ત્યારે તેમનો હેતુ–ઉદ્દેશ ફકત એક જ હોય છે. અને તે સ્વાર્થનો. તેઓ એકલા જ ધનવાન બની જવા માગે છે. અને આ માટે જ તેમણે સંસ્થાનો વસાવ્યાં. પણ એ ભુમીની પ્રજાને ઉભી કરવાનો, તેનો ઉત્કર્ષ કરવાનો કોઇ પ્રયત્ન કર્યો નહિ.

ગોરાઓએ ભલે આ પ્રમાણે કર્યું છતાં હું કહું છું કે ગોરાઓ જે દેશમાં વસ્યા છે ત્યાં ભલે તેઓ રહે. આમાં મારો ઉદ્દેશ એ છે કે તેમને દેશમાંથી કાઢવાનો પ્રયત્ન કરવાને બદલે અહિં રહીને જ તેઓ પોતાનાં પાપનું પ્રાયશ્ચીત કરે તે વધુ સારૂં છે.

પણ આ દેશમાં અમારી સાથે ભળીને રહેવું પડશે. અમારા શેઠ કે નેતા તરીકે નહી. સર્વોપરીતાની જે ભાવના તેઓએ કેળવી છે તે મુકી દે તો આ દેશમાંથી જવાનો સવાલ જ કયાં ઉભો થાય છે! આજ વાત હીંદીઓને પણ થોડે ઘણે અંશે લાગુ પડે છે. બધા જ આફ્રિકાની પ્રજા બની એક થઇ રહી શકે છે.

મી. ન્યુરીરે શું કહે છે?

ટાંગાનીકાના નેતા મી. ન્યુરીરે જવાબ આપે છે કે આફ્રિકાની ભુમી ઉપરની ગોરાઓની હયાતીને જ કારણે આ પ્રશ્ન ઉભો થતો નથી પણ પોતાની હયાતીમાં એ ગોરાઓએ શું કર્યું–શું બનવા દીધું તેમાંથી આ સવાલ ઉભો થયો છે. આફ્રિકામાં વસીને જ નહિ પણ આફ્રિકાના નાગરીક બનીને ગોરાઓએ આફ્રિકામાં જો એ કેનીયા ઉભું ન કર્યું હોત, આ મધ્ય આફ્રિકા, કે એ સાઉથ આફ્રિકા અગર એ પોર્ટ્યુગીઝ આફ્રિકા અને એવાં સ્થળો અને તેમાંની પરિસ્થિતિનું સર્જનજ ન કર્યું હોત તો તેમને માટે કોઇને પણ શા માટે વાંધો હોઇ શકે?

આફ્રિકન રાષ્ટ્રવાદ

આફ્રિકન રાષ્ટ્રવાદ એ ગોરી પ્રજાનો વિરોધી નથી પણ સંસ્થાનવાદનો વિરોધી છે. ઇતિહાસના જાણકારો પણ આ વાત કબુલ કરશે. જ્યોર્જ વોશીંગ્ટન કાળો ન હતો. તે અહીંસામાં પણ માનતો ન હતો. પણ જ્યારે તે સામ્રાજ્યવાદીઓ સામે લડયો ત્યારે રાજ્ય કરવાના અમેરીકનોના દેવી હક માટે લડયો હતો. તે ચામડીના રંગ માટે લડયો ન હતો. અને ખુદ આપણા પોતાના સમયમાં પણ એ જ જોમ જુસ્સાથી આંધી સામ્રાજ્યવાદ અને જાતિવાદ સામે લડયા છે.

ગોરાઓ આફ્રિકામાં પોતાને જ ફાવતી રીતે રહેવા માગે છે. તે સર્વોપરિતા માગે છે તે પોતાનું વર્ચસ્વ ઠોકી બેસાડવા માગે છે. એ એમ જ માગે છે કે આ દેશની બીજી બધી પ્રજાઓએ તેને ઇશ્વરદત્ત સ્વામી અને ઉપરી માનવો જોઇએ.

આ શરતો અમે હરગીજ માન્ય ન જ રાખીએ. ગોરા માણસ સામે અમારી લડાઇ નથી, ગોરાને અમે નાગરીક ભાઇ તરીકે માનવા ના પાડતા નથી. અમારે નાગરીક બંધુત્વ જોઇએ છે. તે માટે અમે લડીએ છીએ અને ગોરાઓને તેની જ બહીક લાગે છે.

આફ્રિકામાં ટાંગાનીકા પ્રથમ અને તદ્દન સાચો મીશ્ર જાતિવાદવાળો લોકશાહી દેશ બને એ જોવા હું ઇચ્છું છું. આ લોકશાહીનો પ્રકાશ કીલીમાન્જારોના ઉંચા શીખર પરથી સૌ કોઇ અને ખાસ કરીને દક્ષિણ આફ્રિકા અને અમેરીકા જોઇ શકશે.

મી. મ્બોયા શું કહે છે?

કેનીયાના મી. ટોમ મ્બોયા જવાબ આપે છે કે, સંસ્થાનવાદી કે સેટલર ટાઇપની યુરોપીયન સર્વોપરિતા આ દેશમાંથી કાઢવા માટે બધા જ આફ્રીકન રાષ્ટ્રવાદીઓ અડગ નિશ્ચયી છે. તે બાબતમા મન રહેજ પણ શંકા નથી, અને આમાં હું મારો પુરો ફાળો આપવા કૃતનિશ્ચયી છું. પણ આનો અર્થ એ નથી કરવાનો કે હું યુરોપીયનોને આફ્રિકામાંથી કાઢવા માગું છું અને આ દેશમાં એક જ જાતીનો સમાજ ઉભો કરવા માગું છું.

ટુંકાણમાં મારો કહેવાનો ભાવાર્થ એટલો જ છે કે યુરોપીયન વર્ચસ્વ અને હકક જવા જોઇએ, મતલબ કે આફ્રિકનો પદદલીત અર્ધમાનવ તરીકે રહેવા માગતા નથી. ઘણા યુરોપીયનો અને ખાસ કરીને સેટલરો આફ્રીકનોને એવા જ માની બેઠેલા છે.

જરા આત્મનિરિક્ષણ કરો

યુરોપીયનોએ પોતાની જાતને જ પુછવું જોઇએ કે આફ્રિકનો સાથે સહકારથી કામ કરવા તેઓ તઇયાર ન હોય તો આ દેશમાં તેમનું ભાવિ કેવું થાય? અને એ વાત ચોકકસ જ છે કે મોડે વહેલે પણ અમને અમારા ખંડની સંપુર્ણ સ્વતંત્રતા મળવાની જ છે.

માનવજાતનો મોભો, રાજકીય સ્વતંત્રતા અને આર્થીક તક એ વિશ્વવ્યાપી અભિલાષા છે. દુનીયા ભરની બધી જ પ્રજાઓની તે ઇચ્છા હોય છે પછી ભલે તેમની ચામડીનો રંગ કોઇ પણ હોય. સંયુકત પ્રજાસંઘ અને તેની શાખાઓ મારફત બધે જ રંગ, જાતિ અને અયોગ્ય રાષ્ટ્રવાદના અવરોધોને પડકાર ફેંકાઇ રહેલ છે અને ઘણી બાબતમાં તો એ અવરોધો તુટી પણ પડયા છે.

પોતાના દેશની અને પ્રજાની આઝાદી ખાતર સંસ્થાનવાદ અને સ્થાનિક યુરોપીયન સેટલરના વર્ચસ્વ સામે લડતો આફ્રિકન રાષ્ટ્રવાદી આગેવાન, એવો દીવસ જોવાની ઇચ્છા રાખે છે કે જ્યારે તેના દેશની પ્રજા આંતરરાષ્ટ્રીય કુટુંબમાં માનભર્યું સ્થાન પ્રાપ્ત કરી શકે.

ડૉ. બાન્ડા શું કહે છે?

ન્યાસાલેન્ડના નેતા ડૉ. બાન્ડા જેઓ હાલમાં જેલમાં છે તેઓનો જવાબ છે કે; ન્યાસાલેન્ડના યુરોપીયનો એમ જ માને છે કે તેઓ જ આ દેશના લોર્ડ અને ધણી હોવા જોઇએ. અને એવા હીંદીઓ પણ છે જે માને છે કે તેઓ આફ્રિકનો કરતાં બહુ ચઢીયાતા છે.

આ જાતના યુરોપીયનોએ અને આ જાતના હીંદીઓએ બીસ્ત્રા બાંધી પોતાના દેશમાં ચાલ્યા જવું જોઇએ. અમારા દેશમાં અમે જ ધણી છીએ અમે જ અમારા લોર્ડ છીએ.

અમારે કોઇની ઉપર સત્તા ભોગવવી નથી કે કોઇ અમારી ઉપર સત્તા ભોગવે તે અમારે જોઇતું નથી. ખરી વાત એટલી જ છે કે બહુમતીએ રાજ કરવું જોઇએ. અમારૂં સ્વરાજ થશે ત્યારે યુરોપીયનોને તેમાં રહેવાની છુટ હશે. હાલની માફક તે વખતે પણ તેઓ વેપાર ધંધો કરી શકશે. તેમની સંખ્યાના પ્રમાણમાં સરકારમાં તેમનું પ્રતિનિધિત્વ પણ રહેશે. સીવીલ સરવન્ટસ તરીકે પણ તેમને આવકારીશું, પણ હવે અમારે ઉમરાવો કે સરદારોની જમાત જોઇતી નથી.

આવતી કાલના ન્યાસાલેન્ડમાં કાળા અને ગોરાં બન્નેને સાથે કામ કરવું પડશે. યુરોપીયનોને તે પસંદ ના પડે તો તેમણે ચાલ્યા જવું પડશે. દેશ જ્યારે સ્વતંત્ર થશે ત્યારે અહિં જ રહેવાનું પસંદ કરે એવા ઘણા બધા યુરોપીનોનો મને પરિચય છે.

મારા વિચારો જહાલવાદી હશે પણ હીંસાનો હું વિરોધી છું. યુરોપીયનો મારા દુશ્મન નથી, ઘણા મારા નિકટના મીત્રો છે.

હું એ વાત કબુલ કરૂં છું કે આ દેશમાં એવા ઘણા સારા અને ભલા યુરોપીયનો છે જેમણે આફ્રીકનો માટે ઘણું કર્યું છે, પણ તેથી કંઇ તેમને એવો સતત દાવો કરવાનો હકક નથી કે અમે તેમને અંધારામાંથી અજવાળામાં લાવ્યા છીએ.

છેલ્લામાં છેલ્લા હોલસેલ ભાવે. અગર બત્તીઓ

હીંદથી આવેલી :

નંબર ૪૪૪ શી. ૮–૯, ચંપેલી શી. ૧૦–૯ ડઝન; વસંતી ચાર તોલા શી. ૪૦–૦; ૨ તોલા શી. ૧૬–૬; એક તોલો શી. ૮–૯; સુગંધી રાણી શી. ૪–૯; રાત રાણી શી. ૪–૯ ડઝન; ફેન્સી દરબાર શી. ૪–૯ ડઝન.

પાકીસ્તાનથી આવેલી :

નંબર ૪૪૪ શી. ૬–૬; જહાંગીર શી. ૧૬–૬; નંબર ૧૦ શી. ૧૫–૦ ડઝન, ગુલાબ શી. ૨૦–૦; મયસોર ૪ તોલા શી. ૩૦–૦; ૩ તોલા શી. ૨૦–૦ ડઝન; દરબાર શી. ૩૦–૦; ગેટવે ૬ તોલા શી. ૮૪–૦; ૩ તોલા શી. ૪૪–૦ ડઝન.

કેરમ બોર્ડ

હીંદની બનાવટના અને સારો માલ તથા સારૂં પોલીશ કરેલા અને રબર કુશન વાળા તથા કુશન વગરના પા. ૬–૧૦–૦ પ્રત્યેકના.

સોગટી અને સ્ટ્રાઇકર સાથે.

હુસેન એન્ડ સન્સ

૧૧૬ કવીન સ્ટ્રીટ, ડરબન. બોકસ ૨૧૬૮, ફોન ૨૭૩૪૮/૯.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે સ્પેશ્યાલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેશીયાના કોઈ પણ ભાગમાં ત્યારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે સ્વીકાર કરીશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ગ્રે અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર — ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

બુકકીપર, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા પેર ક્યાં અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

જીંદગી, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરેના વીમા અમે કરવાની આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ કમીશનર્સ ઓફીસર કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા અને યોર્કશાયર ઈન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

આંબા અજાર, લીલી અજાર, રતાળુ અને સુરણની મોસમ ચાલુ છે. આદુ પેની ૮ રતલ, લસણ શી. ૧-૩ રતલ. પાપડ નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને બેગલી પાન બનારસ ભાત, પોસ્ટેજ જુદું. બાસ્મતી ચોખા શી. ૧૦-૬ લાંબી અને કફવેર બાસ્મતી શી. ૬૬-૬ ડઝન.

રોડેશીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલ્જીયન કોંગોના ઓરડરો ઉપર પુરતું ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કરાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડ્રેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફિસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, વગેરે કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—

જે અમારી દેખરેખ નીચે તૈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તૈયાર રહે છે. આજ રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગળ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2526.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રૂસ્તમજી જાલભાઇ રૂસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. ઓ. બોક્સ ૧૬૧૦.
રેસીડેન્સ : ૧૧૧ પ્લેઝન્ટ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન્સ:
ઓફીસ: ૨૫૮૪૫
રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખબરપત્રી તરફથી) ૨૫-૪-૫૯.

પંજાબી રાજ્યની રચના નહિ થાય

વડા પ્રધાન શ્રી નહેરૂએ લોકસભામાં એવી સ્પષ્ટ જાહેરાત કરી હતી કે પંજાબી ભાષા રાજ્યની રચના થવાની નથી.

માસ્તર તારાસીંગ અને શ્રી નહેરૂ વચ્ચે સમજુતિ થયા પછી પણ પંજાબી રાજ્યની માગણી માસ્તર તારાસીંગે ચાલુ રાખી તે અંગે પુછાયલા એક પ્રશ્નના જવાબમાં શ્રી નહેરૂએ આ જાહેરાત કરી હતી. માસ્તર તારાસીંગના ઉચ્ચારણો સમજુતિની ભાવનાથી વિરૂદ્ધ છે કે નહિ એવો પ્રશ્ન શ્રી નહેરૂને કરવામાં આવ્યો ત્યારે તેમણે જણાવ્યું કે: "માસ્તર તારાસીંગ જે કાંઈ બોલે ચાલે તેને માટે હું થોડોજ જવાબદાર છું? હું તો માસ્તર તારાસીંગને અને બીજાઓને સ્પષ્ટ જણાવવા માંગું છું કે પંજાબી રાજ્યની રચના થશે નહિ."

સામાજીક અને નૈતિક સ્વાસ્થ્ય સંસ્થા

અ. ભા. સામાજીક અને નૈતિક સ્વાસ્થ્ય સંસ્થાની એક શાખાની સુરતમાં સ્થાપના થઈ છે. આ સંસ્થાનો ઉદ્દેશ લોહીનો વેપાર અટકાવવાનો અને માર્ગ ભુલેલી અને ફસાવાયેલી બહેનોને સદ્‌માર્ગે લાવી તેમને જીવનમાં થાળે પાડવાના પ્રયાસો કરવાનો છે.

સુરતમાં સ્થપાયેલી આ શાખાને શહેરની આગેવાન મહિલા કાર્યકરોનો સાથ સહકાર મળ્યો છે. શાખાના હોદ્દેદારોની વરણી નીચે મુજબ થઈ છે.

પ્રમુખ કલેક્ટર શ્રી ભટ્ટ, ઉપપ્રમુખ શ્રી જ્યોત્સનાબેન શુક્લ, મંત્રીઓ શ્રી કુસુમબેન શાહ અને શ્રી અસ્માબેન મરફતી, ખજાનચી શ્રી કમળાબેન સંપતરાય દેસાઈ આ ઉપરાંત અન્ય ૨૦ સભ્યોની એક સમીતી પણ નીમવામાં આવી છે.

બારડોલીની મજુર નશાબંધી

બારડોલી તાલુકા મજુર મંડળીએ રૂા. ૩૦૦નું દાન નશાબંધી સમીતીને એવી શરતે આપ્યું છે કે તેમાંથી એક પાર્ટટાઈમ પ્રચારકને પલસાણા તાલુકામાં નશાબંધી કામ માટે રોકવામાં આવે. તે પ્રમાણે મલેકપુરવાસી શ્રી દયાળજીભાઈને રોકવામાં આવ્યા છે.

મઢી કન્યા આશ્રમે પોતાની ત્રણ ગ્રામસેવિકા બહેનોને એક મહિના સુધી શ્રી ઝવેરભાઈની મદદમાં પોતાના ખર્ચે મોકલી છે.

ગુજરાતના ભુદાન નેતાનું સંપત્તિદાન

મુંબઈ રાજ્યની પ્રાંતિક ભાષાઓમાં ૧૯૫૭-૫૮માં પ્રગટ થયેલાં શ્રેષ્ઠ પુસ્તકો માટે સરકારે જે પારિતોષિકો આપ્યાં છે. તેનું ગુજરાતના જાણીતા લોકસેવક અને ભૂદાન આગેવાન શ્રી બબલભાઈ મહેતાને તેમના "સર્વોદયની વાતો" નામના પુસ્તક લખવા બદલ રૂપીયા પાંચસોનું પારિતોષિક મળ્યું છે. શ્રી બબલભાઈ મહેતાએ આ ઇનામ રૂપીયા પાંચસો ગુજરાત યુનીવર્સીટીના વાઈસચાન્સેલર શ્રી મગનભાઈ દેસાઈની ૬૧મી જન્મ જયંતીની ઉજવણી માટે નિમાયેલ સન્માન સમીતીને ગરીબ વિદ્યાર્થીઓને મદદ કરવાના હેતુથી વિદ્યાદાન માટે આપ્યા છે.

દિનકરરાવ દેસાઈનું અવસાન

મુંબઈ રાજ્યના માજી શિક્ષણ પ્રધાન અને જાણીતા કાર્યકર શ્રી દિનકરરાવ દેસાઈનું તા. ૨૫મીના લાંબી માંદગી બાદ ૭૦ વર્ષની વયે અવસાન થયું છે.

તેઓ ભરૂચના વતની હતાં અને એમ. એ. એલ. એલ. બી. હતાં. ભરૂચમાં ૧૯૨૭માં પ્રાથમિક કેળવણી ફરજીયાત કરનારા તેઓ હતાં. મુંબઈની આરે કોલોની એ એમની એક સિદ્ધિ છે. ત્યાં તેમનું પુતળુ પણ મુકવામાં આવ્યું છે. તેઓની અંતીમ યાત્રા મુંબઈમાં નિકળી હતી.

તેઓએ સ્વદેશની આઝાદીની ચળવળમાં હમેશા પોતાનો ફાળો આપ્યો હતો. અને ઘણા વર્ષો જેલમાં કાઢયા હતાં.

મહર્ષી કર્વે ૧૦૧ વર્ષના થયા

પુના, તા. ૧૯: જેમને સ્ત્રીઓના ઉદ્ધાર તથા કેળવણીના કાર્ય અંગે ભારત રત્નની નવાજેશ કરવામાં આવી હતી અને જેઓ પુનામાં કર્વે યુનીવર્સીટી ચલાવે છે. એ મહારાષ્ટ્રના વૃદ્ધ પુરૂષ મહર્ષી ડી. કે. કર્વેએ ગઈ કાલે ૧૦૧ વર્ષ પૂરા કર્યા હતા.

કોઈ પણ ઔપચારિક સમારોહમાં ભાગ લીધા વિના એમણે હીંગણે મહિલાશ્રમમાં પોતાનો જન્મદિન પસાર કર્યો હતો. તેમણે તે દિવસે હીંગણે સંસ્થાના મહિલા નિવાસ ભવનનો પાયો નાખ્યો હતો. ચાર લાખને ખર્ચે બંધાનારો આ મહિલા નિવાસમાં ઉચ્ચ કક્ષાનો અભ્યાસ કરનારી તથા પુનામાં નોકરી કરતી સ્ત્રીઓને તેમાં રહેવા દેવામાં આવશે.

ત્રિજી પંચ વર્ષીય યોજના

ત્રિજી પંચ વર્ષીય યોજના બીજી યોજના કરતા મોટી છે મનાય છે કે એકસો અબજ રૂપીયા એમાં ખરચવામાં આવશે. બીજી યોજના માટે જોઈતા નાણા મેળવી ન શકાયા તેથી તેમાં કાપ કુપ કરવામાં આવી હતી. આ જોતા એનાથી મોટી ત્રીજી યોજના કેમ સફળ થશે એ એક ગંભીર સવાલ રાષ્ટ્ર સામે છે. કરોમાં વધારો હવે થઈ શકે એમ નથી જણાતું. આબકારી જગાત જેવા વેરાઓ વધારાશે.

લોન અને બચત દ્વારા આજ સુધી જનતાએ બહુ ઓછો ફાળો આપ્યો છે. હવે જનતા પાસે આવો ફાળો આપવા ભલામણો કરાશે. ખેડુતો પર કરવેરા નખાશે કે જે આજ સુધી નહોતા નખાયા. ખેડુત નબળી હાલતમાં છે એ સાચું પણ એની ઉન્નતી માટે જહેમત ઉઠાવાઈ રહી છે એનો લાભ ખેડુતને મળે છે. પાકોના ભાવોમાં વધારો થયો છે. જેમ વિકાસ થશે તેમ ભાવોમાં વધારો થતો જશે. આમ ખેડુત પાસેથી નાણા મેળવી શકાશે એમ મનાય છે.

રાષ્ટ્રીય કરણ કરેલા ઉદ્યોગના નફામાંથી પણ સરકારને નાણા મળવા સંભવ છે.

ચીનનો નકશો

ભારતની રાજ સભામાં શ્રી રાજેન્દ્ર સીંગ અને બીજા પાંચ સભ્યોએ સંયુક્ત રીતે પુછ્યું હતું કે તાજેતરમાં ચીન અને રશીયાના પ્રગટ થયેલા નકશામાં ભારતીય પ્રદેશનો મોટો ભાગ ભેળવી દેવામાં આવ્યો છે એ બાબતની ભારત સરકારને જાણ છે? અને જો જાણ હોય તો એ બાબતમાં ભારત સરકારે શું પગલાં લીધા છે?

બાહ્ય બાબતોને લગતા નાયબ પ્રધાન શ્રીમતી લક્ષ્મી મેનને જવાબ આપતાં જણાવ્યું હતું કે ચીન અને રશીયામાં પ્રગટ થયેલા નકશામાં ભારતના કેટલાક ભાગને ચીનના ભાગ તરીકે ગણાવવામાં આવ્યો છે એ વાત અમારા લક્ષમાં આવી છે. આ બાબતતાં બન્ને સરકારનું ધ્યાન ખેંચવામાં આવ્યું છે.

'શ્રી રાજેન્દ્રસીંગ: હું જાણી શકું કે એનું શું પરિણામ આવ્યું?

શ્રી નહેરૂએ ચર્ચામાં દરમ્યાનગીરી કરતાં કહ્યું હતું કે રશીયન નકશાને લાગે વળગે છે ત્યાં સુધી તેઓએ આ બાબતની તપાસ કર્યા વિના ચીનના નકશાની નકલ કરી હશે એમ મારૂં માનવું છે. અને હું અગાઉ જણાવી ગયો છું તે મુજબ તે દેશોએ એવો જવાબ આપ્યો છે કે આ નકશાઓ જુના છે. અમને ચોક્કસ સરહદની ખબર નથી અને અમે એ અંગે તપાસ કરી યોગ્ય કરીશું.'

પરચુરણ

—એમ મનાય છે કે ટોમ મ્બોયાના મંત્રી અફગર તરફથી આફ્રિકન બ્યુરો ન્યુદિલ્હી મારફત એક પત્ર રશીયાના વડા પ્રધાનને મોકલી તેમની નયરોબીમાં મદદ ઇચ્છી છે. અફગરને ગયા માસમાં પકડવામાં આવ્યો હતો. પત્રમાં હતું કે, "અમે આપને તથા આપના મહાન દેશના લોકોને અરજ કરીએ છીએ કે, તમારો 'નૈતિક અને આર્થીક સાથ અમને અમારા દેશમાંથી શાહીવાદનો નાશ કરવા આપો. વધુમાં એ પત્રમાં હતું કે એક આઝાદ પાવરફુલ રેડીયો સ્ટેશન આફ્રિકામાં સ્થાપે કે જે અમને મદદરૂપ બને.

—ટાંગાનીકાના શાહસોદાગર અલ અરૂશાના આગેવાન હીંદી ઉદ્યોગપતિ શ્રી નરસીંહદાસ મથુરાદાસ મહેતાને અરૂશા નજીક લગભગ બે હજાર ચોરસ માઈલના વિસ્તારમાંથી તેલ શોધવા માટેનુ લાયસન્સ અપાયું છે.

—સુરતના સેશન્સ જજ નાનુભાઈ શેલતરી રાજકોટમાં બદલી થઈ છે અને તેઓ જુનમાં સરોજ બાળા ખુન કેસનો પ્રથમ કેસ હાથ ધરશે

—જન્મભુમીના તંત્રી શ્રી મોહનલાલ મહેતા (સોપાન) અને તેમના પત્ની જીવન માધુરીના તંત્રી શ્રી લાભુબેન અમેરીકાને પ્રવાસે ગયા છે.

—દેશમાં હાથવણાટે ઉત્પાદનમાં પાચ હજાર વારનો વધારો ૧૯૫૮ સુધીમાં કર્યો છે.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

જાત જાતનાં નાયલન, રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, સ્ત્રીઓ બાળકો અને પુરૂષો માટે ઉત્તમ જાતના ઉલન જર્સી, પુલોવર, કારડીગન્સ અને બચ્ચાઓ માટે—બુટીઝ, બીબ્સ, બ્લેન્કેટસ, શોલ્સ; નેપકીન્સ વિગેરે.

દરેક જાતના માલ માટે તપાસ કરવા ભલામણ.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ

ફોન: ૮૩૫-૬૭૮૬ — બોકસ ૧૫૪૯.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

લોભ અને કરૂણા

(મુકુલભાઈ 'લોકજીવન'માંથી)

(ગયા અંકથી ચાલુ)

૩૦

ધર્માત્માની વિદાય

ટોમને પડેલો મરણતોલ માર કારી નીવડયો. બેત્રણ દિવસમાં તો તે ખુબ જ દુર્બળ બની ગયો. ટોમની આવી દશા જોઇને બીજાં ગુલામ સ્ત્રી-પુરૂષો રાતે છાનાંમાનાં આવીને એની સેવાચાકરી કરી જતાં. પણ ટોમની હાલત દિવસે દિવસે બગડતી જતી હતી.

એવામાં એક દિવસે એકાએક એના જૂના શેઠ આર્થર શેલબીનો પુત્ર જ્યોર્જ ત્યાં આવી પહોંચ્યો!

વાત એમ બની હતી કે, જ્યારે સેંટ કલેરને ત્યાંથી ટોમને વેચવા માટે મોકલવામાં આવ્યો, ત્યારે મિસ ઓફેલિયાએ ટોમને અંગે આર્થર શેલબીને પત્ર લખ્યો હતો. પરંતુ એ વેળાએ આર્થર ખુબ બીમાર હતો; એટલે એ પત્ર એમિલીના હાથમાં આવ્યો. પણ પોતાના પતિની બીમારી ને લીધે એનું મન દુઃખી હતું. તેથી તેણે આ બાબતમાં કોઇને કશું કહ્યું નહીં. અને થોડા વખત પછી તો આર્થરનું અવસાન થયું. એટલે એ વાત ત્યાંથી જ અટકી ગઇ હતી. બેત્રણ મહિના વીતી ગયા પછી બધું ઠરીઠામ થતાં એમિલીએ એ વાત પોતાના પુત્ર જ્યોર્જને કરી. એટલે ટોમની તપાસ કરવા માંડી. આખરે ઘણી જહેમત પછી એને લેગ્રીના રહેઠાણનો પત્તો લાગ્યો. તેથી જ્યોર્જ તરત જ ટોમને લેવા ત્યાં આવી પહોંચ્યો.

જ્યોર્જે લેગ્રીને પુછયું: "તમારે ત્યાં ટોમ નામનો ગુલામ છે કે?"

લેગ્રી એ સાંભળીને મનમાં ચમકયો; પણ બહારથી જરા રૂઆબ દાખવી બોલ્યો: "એવા પાજી ગુલામનું તમને કેમ બહુ કામ પડી ગયું?"

જ્યોર્જને એનું આવું ઉદ્ધત બોલવું સાંભળીને ચીડ ચડી. પણ તે જરા શાંત થઇને બોલ્યો: "એ પહેલાં અમારે ત્યાં હતો. મારે એને ખરીદી ને પાછો લઇ જવો છે. એ હમણાં કયાં છે?"

બાજુમાં જ ઉભેલા એક ગુલામે કહ્યું: "સાહેબ, એ પેલા ગોદામમાં છે."

એટલે જ્યોર્જ દોડતો દોડતો ટોમ પાસે ગયો અને જુએ છે તો ટોમ બેભાન અવસ્થામાં પડયો છે! જ્યોર્જ તરત જ ઘુંટણિયે પડીને રડતો રડતો બોલ્યો: ટોમકાકા, ઓ ટોમકાકા, તમારી આ શી દશા થઇ ગઇ!"

જ્યોર્જનો પરિચિત અવાજ સાંભળી ને ટોમે આશ્ચર્યમાં આંખ ઉઘાડી. જ્યોર્જને જોઇને એની આંખમાં આંસુ ઉભરાઈ આવ્યાં. તે ધીમા અવાજે બોલ્યો: "કોણ? મારા નાના શેઠ જ્યોર્જ? હે ભગવાન, તું કેટલો દયાળુ છે! આખરે મારા નાના શેઠને મારી છેલ્લી ઘડીએ મારી પાસે મોકલી દીધો."

જ્યોર્જ રડમસ અવાજે બોલ્યો: "ટોમકાકા, આવું ન બોલો. હું તો તમને ઘેર લઇ જવા આવ્યો છું."

ટોમ મોં ઉપર મીઠું, મંદ સ્મિત ફરકાવતાં બોલ્યો: "મારા જ્યોર્જ, મને હવે ભગવાને ખરીદી લીધો છે. હવે હું તો એની પાસે હંમેશને માટે જઇને રહીશ."

જ્યોર્જ એ સાંભળીને રડી પડયો. થોડી વાર પછી ટોમ વધારે નબળો પડવા લાગ્યો. તે ધીમે સાદે 'મારા પ્રભુ, હે મારા પ્રભુ!' એમ બોલતો હતો. છેવટે ભગવાનનું નામ લેતાં લેતાં દુઃખી ટોમે આ ફાની દુનીયાની વિદાય લીધી.

ટોમનું અવસાન થતાં જ્યોર્જ ખુબ જ દુઃખી થયો. તેણે પોતાનો ઓવરકોટ ટોમના મૃતદેહ પર ઢાંકી દીધો.

લેગ્રી કયારનો દરવાજા આગળ ઉભો આ બધું જોયા કરતો હતો. જ્યોર્જ ઉઠીને લેગ્રી પાસે જઇને બોલ્યો: "તમે આવા ભલા માણસ નો આખરે જાન લીધો! ભગવાન તમારૂં ભલું નહીં કરે."

લેગ્રી બબડતો બોલ્યો: "એ એના હાથે જ ગયો; એમાં મારો વાંક જરાયે નથી. એ હરામખોરે મારી બે ગુલામડી ને નાસી જવામાં મદદ કરી હતી અને તે કયાં ગઇ છે એ તે અમને કહેતો નહોતો. આવા કાવતરાખોરની આવી દશા ન થાય તો બીજું શું થાય?"

લેગ્રીની આવી દયાહીન વાતો સાંભળીને જ્યોર્જને એ માણસ તરફ તિરસ્કાર છુટયો. પણ ટોમની અંતિમ વિધિ શાંતિથી પતી જાય એ સારૂ તેણે પોતાનો બધો રોષ મનમાં શમાવી ને કહ્યું: "હવે એ વાત જવા દો. મારે ટોમનો મૃતદેહ લઇ જવો છે. બોલો, એની મારે શી કીંમત આપવી?"

લેગ્રી જાણે મોટો ઉપકાર કરતો હોય એવા રોફમાં બોલ્યો: "હું મરેલા ગુલામને કદી વેચતો નથી. તમારે જોઇએ તો મફતમાં લઇ જાઓ. મારે એનું કશું ન જોઇએ."

જ્યોર્જ એની સાથે વધારે લમણાફોડ કરવાને બદલે બે ગુલામોની મદદ લઇને ટોમના મૃતદેહને લઇ ગયો અને જંગલમાં એક સારી ઘટાદાર જગ્યા પસંદ કરીને ત્યાં ટોમની અંતિમ ક્રિયા કરી.

પછી તે રડતો રડતો ટોમની કબર ને પ્રેમભાવથી નમન કરીને ભારે હૈયે પોતાને ઘેર જવા ઉપડયો.

(ચાલુ)

સામાજીક ખબરો

શ્રી ગાંધી ભારત વિદ્યાલય (જોહાનીસબર્ગ) માં ઉજવાયેલો વાર્ષિક ઉત્સવ

શ્રી ગાંધી ભારત વિદ્યાલય (શ્રી ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજ-સંચાલિત) નો વાર્ષીક ઉત્સવ તા. ૧૮-૪-૧૯૫૯ ને શનીવારે સાંજે ૭ વાગે, જોહાનીસબર્ગના સીટી હોલમાં ઉજવવામાં આવ્યો હતો.

આ પ્રસંગે શાળા તરફથી ધાર્મીક રસથી ભરપુર સામાજીક નાટક "કર્મ-ના ફળ" રજુ કરવામાં આવ્યો હતો. એ સાથે બાળકોનાં ગીત, ગરબા, નૃત્ય, પ્રહસન, વગેરેનો મનોરંજક કાર્યક્રમ પણ રાખવામાં આવ્યો હતો. તે જનતાને ખુબ જ ગમ્યો હતો. આખો સીટી હોલ પ્રેક્ષકોથી ભરપુર હતો. છતાં કાંઇ પણ ઘોંઘાટ કે અવાજ કર્યા સિવાય જનતાએ રાત્રે ૭ થી ૧૧ વાગ્યા સુધી શાંતીપૂર્વક એ નાટક જોયો હતો. એજ બતાવે છે કે જનતાને એ કાર્યક્રમમાં કેટલો રસ પડયો હતો. આ પ્રસંગે જનતાએ શાળાને તનમન અને ધનથી જે સહકાર આપ્યો છે, તે બદલ શાળા તરફ આભાર મનાયો હતો.

આ ઉપરાંત ગત વાર્ષીક પરિક્ષામાં પહેલા ત્રણ નંબરે પાસ થયેલાં વિદ્યાર્થીઓના ઇનામ અને ધો. ૭ તથા ધો. ૮ નાં વિદ્યાર્થીઓના પ્રમાણપત્રો પણ તે વખતે જાહેર કરવામાં આવ્યાં હતાં.

આ ઉત્સવ પ્રસંગે જનતા તરફથી શાળાને ૬૨૫ પૌંડ જેટલી રકમનું દાન મળ્યું છે. તેમાંથી ઉત્સવનો ખર્ચ બાદ કરતાં જે બાકી રહે છે, તેનો ઉપયોગ શાળાનાં "ગરીબ વિદ્યાર્થી સહાયક ફંડ"માં થશે. આમ જનતાને "વિદ્યાદાન" સાથે મનોરંજન નો જે તક મળી છે તે આ વર્ષે નોંધને પાત્ર છે. આશા છે કે, જનતા શાળાને હંમેશ એવી રીતે સાથ આપતી રહેશે.

સાભાર સ્વીકાર:

ડાહ્યાભાઇ લલ્લુભાઇ,
સ્પ્રીન્ગસ, પા. ૨-૨-૦
પરાગભાઇ રામભાઇ,
સ્પ્રીન્ગસ, પા. ૨-૨-૦
રણછોડ ભગા,
ટ્રાંસવાલ, પા.
આર. મીઠા સી.પી., શી.
શ્રીમતી હરજીવન ગોકલદાસ,
લોરેન્કો માર્કસ, શી.
નારણ મીઠા, કીમ્બર્લી, શી.

લગ્ન સમાચાર

તા. ૨૬-૪-૧૯૫૯ને દિવસે ઞરૂ નિવાસી શ્રી પુત્રી શ્રી જુલીબેન ના શુભ લગ્ન ધામાદ નિવાસી ડરબન) સ્વ. પરભુભાઇ ના પુત્ર શ્રી કરસનભાઇ સાથે વિધીથી સ્પ્રીંગ્સ-ટ્રાંસવાલમાં થયા નવયુગલને આશીર્વાદ આપવા દુરદુરથી સંખ્યાબંધ સગાં સ્નેહી પધાર્યા હતા કેટલીક જાહેર તરફથી ફુલહાર થયા હતા. ના યુવક મંડળે અને વડીલ ઉજાગરો વેઠીને મહેમાનો માટે તઇયાર કરી જમાડવાના તેમજ અનેક કાર્યોમાં ભારે મદદ કરી એ માટે સૌનો શ્રી ડાહ્યાભાઇ એમના ભાઇઓ લાલભાઇ તથા ભાઇ આ પત્ર દ્વારા હાર્દીક માને છે. સંસ્થાઓને દાન આ આપ્યા હતાં.

* *

તા. ૨૫-૪-૧૯૫૯ને શનીવારે નિવાસી શ્રી પરાગભાઇ રામભાઇની પુત્રી શ્રી માનીબેનના શુભ લગ્ન ધામમોદ નિવાસી સ્વ. પરભુભાઇ નરસીંહભાઇના પુત્ર શ્રી છોટુભાઇ સાથે વૈદીક વિધિથી બેથાલ ટ્રાંસવાલ માં થયા હતા.

નવયુગલને આશીર્વાદ આપવા દુર દુરથી સંખ્યા બંધ સગાં મીત્રો પધાર્યા હતા. અનેક સંસ્થાઓ તરફથી ફુલહાર થયા રસોઇ કરવામાં અને મહેમાને: ભરા તથા લગ્ન કાર્યની ઘણા ભાઇ બેનો એ ખૂબ ઉપાડી હતી, એમનો તથા આ માન આપી પધારી શોભા બદલ સૌનો શ્રી પરાગભાઇ એમના કુટુંબીજનો હાર્દીક માને છે. પ્રસંગની યાદમાં સંસ્થાઓને દાન આપવામા હતાં.

બુકકીપીંગ, ઇનકમ ટેકસ લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ ઇનસ્યોરન્સ માટે મળો:

આર. વીઠ્ઠલ

૧૨ બાર્કલી આર્કેડ, ૩૮ કોરનર ડાયગોનલ અને જોહાનીસબર્ગ, ફોન ૨

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

શુભ પ્રસંગો માટે ભેટ!

સ્ત્રીઓ અને પુરૂષો માટે

ઘડીયાળ!

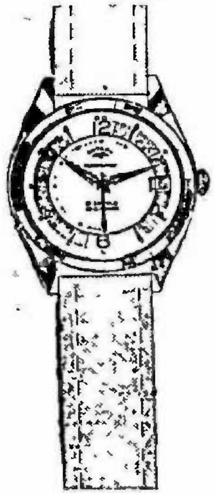

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જ્યુલનાં
ઓટોમેટીક કેલેન્ડર.

* રોમર
* શેફરી
* લેંકો
* રૂસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોનાં શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૯૮, ફોન: ૮૩૫-૨૬૦૧.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

લીસ્ટ નં. ૩ **બોધપ્રદ નવાં પુસ્તકો**

જગતના ઇતિહાસનું સંક્ષિપ્ત રેખાદર્શન (જવાહરલાલજી)	૧૮	૦
મહાદેવભાઈની ડાયરી ભાગ ૧ લો (ગુજરાતીમાં નથી. હીંદીમાં જ છે)	૧૦	૦
„ „ „ ૨ જો „ છે.	૧૨	૦
„ „ „ ૩ જો	૧૧	૦
„ „ „ ૪ થો	૮	૬
જીવનનો આનંદ (કાકા કાલેલકર)	૮	૩
અમારાં બા (વનમાળા નેયર)	૪	૬
કેળવણી વિકાસ	૩	૦
ચીન દેશનાં કથાનકો (મુકુલભાઈ કલાર્થી)	૨	૦
જાણવા જેવી વાતો „ „	૧	૩
જીવન અને મરણ „ „	૧	૩
ધર્મ સંસ્થાપકો „ „	૧	૩
પચાસ પ્રેરક પ્રસંગો „ „	૨	૦
પ્રતિભાનું પોત „ „	૧	૩
ભક્તરાજ „ „	૨	૬
બોધક ટીકડીઓ „ „	૨	૦
મોટા માણસનાં મન „ „	૨	૦
શીલ અને સદાચાર „ „	૧	૩
શેખ સાદીની બોધ કથાઓ „ „	૧	૬
સંત સમાગમ „ „	૧	૩
માનવ જીવનનું ઝવેરાત „ „	૧	૩
પ્રાચીન શીલ્પ કથાઓ (ગોપાળદાસ જી. પટેલ)	૧	૬
ગાંધીજીનો વિનોદ (લલ્લુભાઈ મકનજી)	૨	૦
બાપુના બા ને પત્રો (મણીલાલ ગાંધી)	૨	૬
કસ્તુરબા સ્મારક અંક (ઈ. ઓ.)	૧	૬
ગાંધી „ „ „	૨	૦
ગોલ્ડન જ્યુબીલી „ „ (ફીનીક્ષ)	૧	૦
ગુજરાતી અંગ્રેજી ભાષાંતર પાઠ માળા (ભાગ ૪ થો છે.)	૨	૦

ખુશ ખબર!

તમારા ખર્ચેલા પૈસાનું પુરૂવવતર મેળવો. દેશમાંથી આવો કે દરિયાપારથી, ફરવા માટે આવો કે બીઝનેસ અર્થે, પણ દરબાન આવવાનું બને તો ઉમંગ ભેર ચાલ્યા આવો.

પણ ક્યાં?

નામ અને શરનામું તમારી ડાયરીમાં લખી રાખો

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજીટેરીયન લોંજ

૧૨૬—૧૨૮ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, — ડરબન. — ફોન: ૬૭૫૭૨.

કારણ

આ એક એવું સ્થળ છે કે જ્યાં સ્વચ્છતા, સુઘડતા, સુવ્યવસ્થા અને આરામના દર્શન થાય છે અને જ્યાંથી સ્ટેશન બજાર, બંદર નજીક પડે છે જેથી સમયનો બચાવ અને હરવા ફરવામાં મોજ આવે છે

(૧) બહાર ગામ કે પરદેશથી આવનાર પેસેન્જરો માટે અગાઉથી ખબર આપશો તો રહેવા સુવા માટે રીઝરવેશન થઈ શકશે.
(૨) ભોજનના પ્રબંધપર જાતિ દેખરેખ રખાય છે.
(૩) લગ્ન અને તહેવારો માટે દરેક જાતની સ્વાદિષ્ટ, સાત્વીક મીઠાઇ શુદ્ધ ઘીમાંજ બનાવીએ છીએ.
(૪) બહાર ગામના ઓર્ડરોપર પુરતું ધ્યાન આપવામાં આવે છે. એક વખત ઓડર આપી ખાત્રી કરવા ભલામણ છે.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

બી-આઇ

મુંબઇ કરાંચી અને ઇસ્ટ આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે મુસાફરી કરે છે.

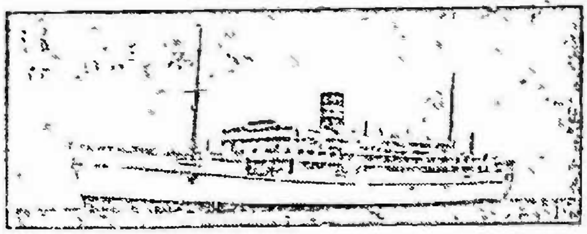

સ્ટીમર કંપાલા ૩૧લી મે ૧૯૫૯ના આવશે.
અને ૬ઠ્ઠી જુન ૧૯૫૯ના ઉપડશે.

મુંબઇ અથવા કરાચીનું ભાડું.

ફર્સ્ટ કલાસ	એક	ખોરાક	વગર	પા. ૬૨-૦-૦
સેકન્ડ કલાસ	,,	,,	,,	પા. ૬૦-૧૫-૦
થર્ડ કલાસ	,,	,,	,,	પા. ૩૧-૧૦-૦

ઓર્ડીનરી		સ્પેશીયલ	
નોન-વેજીટેરીયન	પા: ૪-૧૩-૦	નોન-વેજીટેરીયન	પા. ૧૦-૧૮-૦
વેજીટેરીયન	પા: ૪-૪-૦	વેજીટેરીયન	પા. ૯-૧૫-૦

વધુ માહિતી માટે મળો યા લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ
(પીટી લીમીટેડ.)
૩૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ,—ડરબન.
ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "કરામત."

પો. બો. ૫૩૬૦ —•— ટેલીફોન ૩૩-૫૦૨૦
ટેલીગ્રાફ એડરેસ: "ભગતકો"

ભગત બ્રધર્સ (પ્રો) લી.
૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

હોલસેલ અને રીટેઈલ મર્ચન્ટ અને ઇમ્પોર્ટર્સ.

ખાસ કરીને હમારે ત્યાં ઇન્ડિયન અને ઈગ્લીશ ગ્રોસરી, દેશી માથામાં નાંખવાના જાત જાતના તેલો-અત્તરો, સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, પીત્તળના અને એલ્યુમીન્યમના વાસણો-કાચ અને પ્લાસ્ટીકની બંગડીઓ-કેરમબોર્ડ અને સ્ટ્રાઇકર તથા બીજી અનેક દેશી ચીજો કીફાયત ભાવથી મળશે.

માથે બાંધવાની રીબન અને વેણીઓ

મખમલ, સાટીન, ટાફેટા સીલ્કની, રીબન અનેક રંગ, ડીઝાઇન અને સાઈઝમાં મળશે, લગ્ન મંડપ અને મોટર શણગારવા માટે જથ્થાબંધ રીબનો મળી શકશે.

બચ્ચાં માટે મખમલ, અને રેસમ તથા ફેલ્ટની ટોપીઓ કીફાયત ભાવે બનાવી આપવામાં આવશે.

અંબોડે બાંધવા મખમલ, રેસમ, કોટન વિગેરેનાં ફુલોની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના બ્રોચર્સ મળશે.

ટેબલ પર મુકવા માટે પ્લાસ્ટીકના સુંદર ફુલો મળશે.

ઠેકાણું: **માબરો હેટ્સ (પ્રો.) લી.**
લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડરન્સ હેટ-મેન્યુફેકચરર,
ફોન: ૮૩૫-૭૯૯૧. પહેલે માળે, બોકસ ૫૨૫૭.
માસ્ટર મેન્સન્સ — ૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — જોહાનીસબર્ગ.

ધી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કુંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઇ છે

આગ અકસ્માત તથા દરીયાઈ માલનો

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાનું
કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોકસ નંબર ૪૭૬ — ડરબન.
ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૯૮૮.

Printed And Published by Mrs. Sushila Gandhi, International Printing Press (Phoenix) Private Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor